

KVALITETSUTMÄRKELSEN 2013

Förskolan

Administrativa uppgifter

Verksamhetens namn

Förskolan Sylvester

Verksamhetens chefs namn

Mona Andersson

Pedagogisk ledare

Maritza Janson

Direkttelefonnummer till verksamheten

Förskolan Sylvester tel. 08 508 21 450

Förskolechef tel. 08 508 21 470

Pedagogisk ledare tel. 08 508 21 468

E-postadress till chefen

mona.ulla.andersson@stockholm.se

Adress

Förskolan Sylvester

Sylvestergatan 2-6

125 71 ÄLVSJÖ

Antal anställda den 20 maj 2013

23 anställda 3 tjänstlediga

Inledning

Vi ger inte upp. Därför fortsätter vi tävla av en enkel orsak. *Vi vill bli bättre och utveckla kvalitén ytterligare för våra brukare.* Det vi vill påvisa är att vår förskola är en *förskola i världsklass*. Det är tredje gången vi tävlar och vi vet att hela tävlingsprocessen är ett utmärkt sätt för oss att synliggöra verksamheten för oss själva, våra brukare och för andra. Vi ser det som en fortbildning och ett sätt att få ihop gruppen mot ett gemensamt mål och som ett incitament och en utmaning att fortsätta framåt.

Förskolan inspireras av Reggio Emiliias filosofi. Inspirationen bidrar till att förskolan arbetar aktivt med pedagogisk dokumentation för att reflektera över vårt eget förhållningssätt och vår egen praktik samt för att belysa varje barns unika sätt att lära.

Förskolan arbetar för att barn skall få rika möjligheter att uttrycka och kommunicera sina känslor, tankar och sitt eget jag. Barn ska finna glädje i att utveckla sitt lärande genom att söka kunskap via alla sinnen. Ett viktigt *ställningstagande* i vår verksamhet är att *barn/medarbetare på ett mångsidigt sätt ska bearbeta olika frågeställningar som vi låter dem pröva och utforska på olika sätt, med olika material, redskap och tekniker*. Om vi t.ex. arbetar med olika konstruktioner som *Globen arena* så finns möjlighet för barnen att uppleva *Globen* med olika material och teknik såsom lera, rita, måla, räkna, skriva, dansa, klossar m.m. Barnen får på detta sätt ta del av mångfalden och utmanas i olika tekniker och problemlösningar.

Vår utgångspunkt i det pedagogiska arbetet är inte att man *är* utan att man *blir* i ett sammanhang. Utifrån dessa ställningstaganden har vi organiserat våra lärandemiljöer. Miljöerna ska göra det möjligt för barnen att bli kompetenta, utöva inflytande och bli självständiga. Våra olika stationer med många mötesplatser utmanar barnen att leka, utforska, laborera och samarbeta. Vi vill att barnen ska få en känsla av att det de inte kan själva kan de tillsammans med andra.

Ett annat *ställningstagande* i vår verksamhet är *interkulturalitet*. Ett interkulturellt arbete innebär för oss att alla språk och kulturella perspektiv är viktiga. Alla barn behöver bli sedda och få känna igen sig i förskolans miljöer. Vi skapar möten där olika typer av dialog tillåts och där olika meningar och åsikter är accepterade. Oavsett vilken grupsammansättning vi har signalerar vi att olikheter är spännande, positiva och helt accepterade. Alla barn behöver få känna igen sig i förskolans miljöer. Vi har barn från olika länder, från landsbygd eller storstad och från olika familjekonstellationer. En mångkulturell almanacka finns på varje avdelning för att uppmärksamma olika högtidsdagar, kulturer och religioner.

Ett professionellt bemötande av de människor som kommer i kontakt med oss på förskolan är utifrån mottot *Alltid ett professionellt bemötande*. Ett bemötande där kommunikation, lyhördhet och förståelse i en positiv anda gentemot våra barn och föräldrar är något som vi ständig arbetar för.

Vår organisation grundar sig på våra pedagogiska ställningstaganden. Observation, dokumentation och reflektion är de verktyg vi använder oss av för att uppfylla våra mål och åtaganden.

Vår verksamhet

Förskolan Sylvester är en kommunal förskola som ligger i Älvsjö. Förskolan har fem avdelningar. Två småbarnsgrupper 1-3 år, två syskongrupper 3- 4 år och en 5-årsgrupp. Föräldrarna förväntar sig att vi skall ge barnen en trygg och levande förskola som utmanar och lockar till lek, lärande och aktiviteter där alla trivs. I uppdraget ingår också att servera en näringsrik kost. Maten tillagas från råvaror av en kokerska. Förskolan är miljöcertifierad och miljödiplomerad. Att vara miljöcertifierade innebär för oss att barnen lär sig att delta i frågor som rör demokrati, delaktighet, jämställdhet, hälsa, ekologi och natur. Att vara miljödiplomerade innebär att ha ett medvetet miljötankande bland de vuxna.

Verksamheten tar sin utgångspunkt utifrån:

Lagar, förordningar och styrdokument

- FN:s barnkonvention
- Sekretesslagen
- Arbetsmiljölagen
- Livsmedelslagen
- Läroplanen för förskolan
- Stockholms stads Vision 2030
- Budget 2013 för Stockholms stad
- Förskoleplan för Stockholms Stad
- Stadens kulturplan *Kultur i ögonhöjd*
- Älvsjös språkhandlingsplan
- Verksamhetsplan 2013 för Älvsjö stadsdelsnämnd
- Enhetens verksamhetsplan
- Enhetens likabehandlingsplan
- Avdelningens arbetsplan

Beskrivning av våra brukare/kunder

Våra brukare är de barn i åldern 1-6 år som är inskrivna i verksamheten och deras familjer. Brukarna består till stor del av boende i närområdet. Några av våra brukare är flerspråkiga och några av våra familjer har barn med särskilda rättigheter. Familjerna i Älvsjö består till del av högutbildade individer som är aktiva kommunikatörer.

Antal brukare

Förskolan Sylvester är en kommunal förskola som ligger i Älvsjö. Förskolan har 88 barn fördelade på fem avdelningar. Två småbarnsgrupper 1-3 år, två syskongrupper 3- 4 år och en 5-årsgrupp.

Förskolan Sylvester	2012	2013
Antal barn	88	88
Antal barn med annat modersmål	27 %	23 %

Vår organisation och ledningsstruktur

Enheten består av tre förskolor. Förskolan Sylvester, Äppelängen och Sjöstjärnan
Organisation och ledningsstruktur

- **Förskolechef:** har det övergripande ansvaret för tre förskolor i resultatenheten 6. Det övergripande ansvaret för verksamheten innefattar alla delar; ekonomi, personal och den pedagogiska verksamheten.
- **Pedagogisk ledare/Pedagogista:** Ansvarar tillsammans med förskolechef för planering, utvärdering, uppföljning av processtyrning i det pedagogiska arbetet på förskolorna samt ansvarar för enhetens dokumentation kring pedagogiskt arbete och utveckling.
- **Administratör:** Ansvarar för fakturering och lönehantering på förskolorna
- **Stugansvariga:** Varje förskola har en stugansvarig. De ansvarar för att se över det dagliga schemat, schemaläggning, kontakta vikariepoolen och SISAB (hyresvärd) vid behov
- **Avdelningsansvariga:** fungerar som en länk mellan avdelningarna och ledningen. Utvecklingsgruppen som består av de avdelningsansvariga som samarbetar med den pedagogiska ledaren i arbetet med att ta fram uppföljning och utvärderingsunderlag, implementering av gemensamma dokument, samt i arbetet med kvalitetsredovisningen och verksamhetsplanen. Avdelningsansvariga har sedan ansvaret att förmedla och förankra dessa aktuella dokument och underlag på respektive avdelning.
- **Förskollärare:** Ansvarar för att leda och utvärdera processen dagligen.
- **Arbetslag:** Ansvarar för att processerna genomförs dagligen

Förskolan har en veckostruktur som vi följer. Varje måndag möts pedagogerna i reflektion. Reflektioner kan se olika ut. Ibland är de avdelningsvis, tvärs över avdelningarna eller enskilda. Storbarns- respektive småbarnspersonal samarbetar. De arbetar tillsammans med barnen med olika projekt utifrån olika frågeställningar. De frågeställningarna är formulerade utifrån olika fokusområden såsom matematik/naturvetenskap/teknik, bygg och konstruktion samt skapande (ateljé). Detta innebär att barnen får möta pedagoger som utmanar dem inom olika områden. Språk och kommunikation löper som en röd tråd genom hela verksamheten.

De övriga dagarna tisdag, onsdag och torsdag arbetar pedagogerna och barnen i mindre grupper med olika projekt. Organisationen är utformad för att möjliggöra uppdelning av

gruppen i mindre grupper. Detta gör vi för att kunna observera och dokumentera barnens lärandeprocesser. Dokumentationerna utgör grunden för våra reflektioner.

Hösten 2012 och våren 2013 arbetar enheten med PIM (Praktisk IT och media). En pedagog som utbildats till examinator, utbildar de övriga medarbetarna. Utbildningstiden är förlagd på fredagar samt en eftermiddag i veckan. På fredagarna har det funnits möjlighet dels till individuell hjälp men även möjlighet att delta i workshops om de olika programvarorna.

Förskolan har 5-årsverksamhet. Verksamheten har en *Hemlig klubb* som består av 5-åringar. Klubben arbetar i interaktion med samhället. De besöker olika museer, går på olika teater, åker skridskor, m.m. En bärande princip i *Hemliga klubbens* tänkande är att förskolan är en del av samhället. Besöken gör barnen medvetna och ger dem inspiration i sitt tänkande och skapande. De blir medvetna om sin stad och allt den har att erbjuda.

Verksamhetens medarbetare

Våra förskolor representeras av tre yrkeskategorier, förskollärare, lärare mot de yngre åldrarna och barnskötare. Förskollärarna/lärarna mot de yngre åldrarna har en högskoleutbildning och barnskötarna har gymnasieutbildning. Medarbetarna har olika kompetenser och intressen. Det finns medarbetare med intresse för matematik, natur, drama, språk och rörelse. Vi har en mycket hög andel förskollärare och därför en hög medvetenhet för det pedagogiska uppdraget. Detta engagemang genomsyrar verksamheten.

Förskolan Sylvester	2012	2013
Antal medarbetare	23	23
Antal behöriga förskollärare	13	13
Antal barnskötare	8	8
Administratör	1	1
Antal kock	1	1
Andel pedagogisk personal med annat modersmål	17 %	17 %

Brukare

I. Hur vi skapar och förstärker en kultur där brukarna är i centrum, till exempel hur vi arbetar med bemötandefrågor.

Barnens delaktighet och inflytande

Förskolan har som arbetsverktyg pedagogisk dokumentation. Dokumentation av barnens lärande samlas i projektpärmen. Där finns dokumentation om projektets förlopp och olika strategier som bidrar till att projektet har sin gång. Den dokumentation som samlas i pärmen ger bilden av barnens lärandeprocesser, social utveckling och projektets utveckling. Pärmen används vid föräldrasamtalet. Det finns även ett reflektionsprotokoll som är strategiskt uppsatt vid varje lekstation. Pedagogerna observerar och antecknar det barnet/barnen gör eller säger på de olika lekstationerna. Varje pedagog tar med sig sitt protokoll samt pärmen till måndagsreflektioner och till *lillmötet* (möte med barnen). Dessa dokument fungerar som ett reflektionsunderlag och ger oss en viss information om hur det pedagogiska arbetet kan gå vidare. Detta leder till nya tankar, förändringar och nya strukturer i organisationen. Detta i syfte att ge barnen inflytande och delaktighet. Protokollet används som underlag vid uppföljning och utvärdering när vi skriver kvalitetsredovisningen.

När det gäller *vårdnadshavarens delaktighet* och inflytande har vi en strukturerad arbetsgång. Vi har ett särskilt åtagande inom förskola och hem som handlar om gott bemötande. *Vi har åtagit oss att ge våra brukare ett gott bemötande.* Vi har i enheten tagit ställning till och definierat vad vi menar med ett gott bemötande.

Gott bemötande är för oss:

- att visa på ett korrekt och vänligt förhållningssätt
- att uppträda professionellt

- att vara öppen för feedback
 - att ta brukare på allvar
 - att åtgärda
 - att ta brukarens behov på allvar
 - att få möta en pedagog som bryr sig
 - att ha fokus på brukare
 - att vara personlig
 - att vara empatisk
- att bemöta brukare med respekt
- att ge brukare en snabb återkoppling via e-post, brev eller telefon.

Förskoleundersökning	2011	2012
Jag känner mig välkommen att ställa frågor och framföra synpunkter på verksamheten	91 %	94 %

2. Hur brukarna/kunderna görs delaktiga i utvecklingen av verksamheten.

Kvalitet för oss utgår ifrån brukarnas (barns och föräldrars) behov och förväntningar.

Barnen görs delaktiga genom pedagogisk dokumentation. Syftet med pedagogisk dokumentation är dels att synliggöra barnens lärande, dels att förändra och utveckla verksamheten. Barnen är i centrum och verksamheten planeras utifrån barnen så att vi därigenom ska kunna utveckla verksamheten ytterligare.

Barnen görs delaktiga i dokumentationsprocessen, eftersom de kan komma fram till en pedagog och önska att de ska dokumentera något speciellt. Barnen görs även delaktiga genom *lillmöten*. Där får barnen tillbaka sin dokumentation och får ta del av sina egna lärandeprocesser och hela gruppens lärande. Det är ett mycket uppskattat möte.

Två gånger per år utvärderar pedagoger och barn tillsammans verksamheten, aktiviteter, den pedagogiska miljön samt projektet. Barn från storbarnsavdelning träffas i barnråd två till tre gånger per termin tillsammans med ett par pedagoger och pedagogiska ledaren. På dessa möten får barnen möjlighet att utveckla sin förmåga att förstå och att handla efter demokratiska principer.

Vi har en årscykel för föräldrasamverkan där vi erbjuder olika forum. De olika forumen kan vara förskoleråd, föräldramöte, utvecklingssamtal, fixarkvällar, vernissage m.m. Syftet med årscykeln är att strukturera, kommunicera och överskådligt synliggöra förskolans mötesverksamhet för oss själva.

Föräldramötena är förlagda till en gång per termin. Vi har ett informationsmöte för nya föräldrar som ska skola in sina barn. I det forumet får vårdnadshavarna information om verksamheten och rutiner. En månad efter inskolning erbjuder vi ett uppföljningssamtal. Där får vårdnadshavarna information om vår verksamhetsplan och likabehandlingsplan. I enhetens verksamhetsplan och likabehandlingsplan finns värdegrund, visioner, åtaganden och arbetssätt formulerade.

Höstens föräldramöte är uppdelat i två delar. Första delen handlar om information om våra projekt med hjälp av pedagogisk dokumentation och genomgång av resultaten av årets förskoleundersökning, andra delen består av diskussioner i smågrupper. Vårdnadshavarna ger förslag på förbättrade arbetssätt och metoder. Därefter diskuterar arbetslagen vårdnadshavarnas synpunkter på ett avdelningsmöte. Reflektioner delges till ledningsgruppen. Förskolechefen och pedagogiska ledaren analyserar reflektionerna. Vårdnadshavarnas synpunkter ger oss indikationer inför nästa års åtaganden och utvecklingsområden.

Vårens föräldramöte är också uppdelat i två delar. Första delen presenterar pedagogerna förskolans åtaganden och arbetssätt i en PowerPoint presentation och gör en uppföljning av höstens föräldramöte. Andra delen diskuterar pedagogerna med vårdnadshavarna likabehandlingsplanen i smågrupper. Likabehandlingsplanen mejlas i förväg till samtliga vårdnadshavare för synpunkter i samband med revidering av planen.

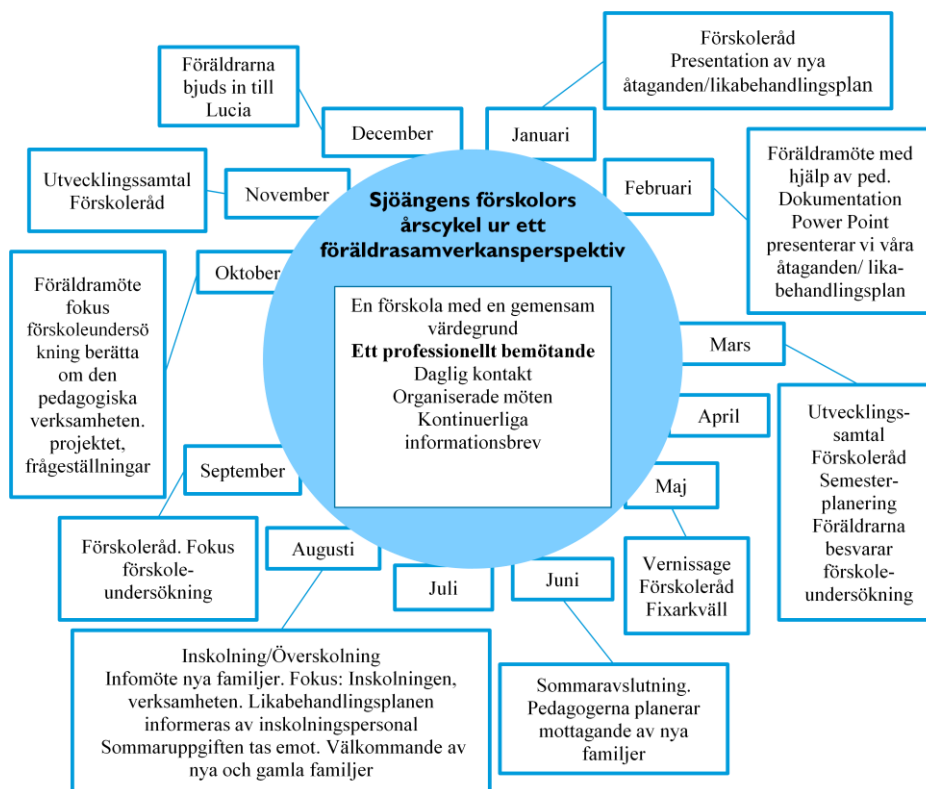
Förskolan använder sig av mejlkorrespondens. Vårdnadshavarna får vecko-/månadsbrev med information om projektet och de sammanhang barnen varit delaktiga i med tydliga kopplingar till läroplanen. Vårdnadshavarna är mycket insatta i förskolans olika projekt. De kommer ofta med förslag och synpunkter om olika material och utflykter. Det finns ett stort engagemang.

Förskolechefen skriver brev till vårdnadshavarna i samband med terminsstarten med information om kommande arbetsplatsträffar och utvecklingsdagar. Förskolechefen informerar alltid vårdnadshavarna om förändringar i verksamheten eller i personalbemanningen.

Förskolan har flera dokumentationstavlor med dokumentation om de olika sammanhangen barnen varit med om. Utanför varje avdelning finns en informationstavla som enbart vänder sig till vårdnadshavarna. Där finns även projekt/åtagandepärmar. Förskolans verksamhetsplan och likabehandlingsplan finns upphängd vid informationstavlan.

En gång per år bjuder vi vårdnadshavarna till en vernissage. Där får de möjlighet att ta del av förskolans olika projekt och åtaganden. Vi har också fixarkvällar där vårdnadshavarna hjälper oss att *fixa* gården och göra den attraktiv för barnen.

Här nedan redovisas årshjulet utifrån ett föräldraperspektiv.

3. Konkreta exempel på hur brukarnas synpunkter, klagomål och förbättringsförslag påverkat verksamheten.

Barnen utvärderar verksamheten två gånger per år. Deras utvärderingar används sedan som underlag vid planeringen av aktiviteter eller förändringar av miljön. Ett konkret exempel på hur de stora barnen har förbättrat verksamheten är att 4-5 åringarna har fotograferat platser på avdelningen där *de känner sig glada/ledsna* samt blivit intervjuade för att ta reda på hur de upplever sin vardag på förskolan. Denna kartläggning förändrade strukturerna i miljön och organisationen samt bildade underlag till enhetens likabehandlingsplan.

Frågor vi diskuterar med barnen:

1. Känner du att dina fröknar och kompisar lyssnar på dig?
2. Hur vill du att en bra lekkamrat skall vara?
3. Är du en bra lekkamrat?
4. Vad gör du om någon vill bestämma vad du ska göra och du inte vill det?
5. Vad gör du om du vill bestämma i leken och inte får det?
6. Vad gör du om du tycker att någon är dum mot dig?
7. Finns det någonstans där du aldrig leker?

Här kommer jag att redovisa resultaten av föregående års förskoleundersökning. Anledningen är att årets förskoleundersökning inte har redovisats för enheten. Den beräknas vara färdig juni 2013. Resultaten jämförs med 2011. Resultaten av förskoleundersökningen 2013 kan delges vid platsbesöket.

Förskoleundersökningen 2011 visade på en låg andel vårdnadshavare som känner till likabehandlingsplanen. Resultaten av undersökningen ledde till att förskolan tog fram ett åtagande som handlade om allas lika värde. Vi ville höja andelen vårdnadshavare som kände till likabehandlingsplanen. Planen skickades ut på remiss till samtliga vårdnadshavare för att få synpunkter. Förskolan fick ett antal synpunkter, bland annat från en förälder som arbetade med sådana frågor. Föräldern gav oss konkreta exempel på metoder inför kartläggningen och förankringen av planen. Vårdnadshavarnas förbättringsförslag har påverkat verksamheten positivt och andelen vårdnadshavare som känner till likabehandlingsplanen har ökat markant. Diskussioner om allas lika värde har skapat en högre medvetenhet om det egna förhållningssättet. Strukturen på vårens föräldramöten ändrades också. Vi insåg behovet av att kommunicera och diskutera vår värdegrund på dessa möten.

Förskoleundersökning	2011	2012
Vårdnadshavaren känner till likabehandlingsplan	79 %	97 %

4. Redovisning av brukarundersökning.

I tabellen nedan redovisar vi delindex för frågeområden i förskoleundersökningen 2011 och 2012. Varje frågeområde innefattar 2-5 frågor. Redovisningen nedan avser andelen(%) svarande som instämmer i påståendena inom varje frågeområde. Förskoleundersökningen 2013 kan redovisas vid platsbesöket. Resultaten beräknas vara klar juni 2013.

Frågeområden	2011	2012
Utveckling och lärande	Förskolan Sylvester: 93 % Älvsjö SDF kommunala fsk: 77 % Staden totalt kommunala fsk: 77 %	Förskolan Sylvester: 91 % Älvsjö SDF kommunala fsk: 75 % Staden totalt kommunala fsk: 75 %
Normer och värden	Förskolan Sylvester :94 % Älvsjö SDF kommunala fsk:86 % Staden totalt kommunal fsk:85 %	Förskolan Sylvester: 94 % Älvsjö SDF kommunala fsk: 87 % Staden totalt kommunala fsk: 85 %
Barns inflytande	Förskolan Sylvester : 94 % Älvsjö SDF kommunala fsk:78 % Staden totalt kommunala fsk:77 %	Förskolan Sylvester: 89 % Älvsjö SDF kommunala fsk: 81% Staden totalt kommunala fsk: 81 %
Samverka med hemmet	Förskolan Sylvester : 93 % Älvsjö SDF kommunala fsk:76% Staden totalt kommunala fsk:76%	Förskolan Sylvester : 89 % Älvsjö SDF kommunala fsk: 79 % Staden totalt kommunala fsk: 77 %
NFI/Nöjd föräldrindex	Förskolan Sylvester: 84 % Älvsjö SDF kommunala fsk: 68 % Staden totalt kommunala fsk: 71 %	Förskolan Sylvester: 85% Älvsjö SDF kommunala fsk: 68 % Staden totalt kommunala fsk: 71 %

En trend vi ser är att förskolan Sylvester under flera år har haft ett jämt och gott resultat. Förskoleundersökningen 2012 visar på en liten tillbakagång från 2011. Det sänkta utfallet kan bero på att några pedagoger slutade, gick i pension eller blev föräldralediga. Detta skapade naturligtvis oro hos vårdnadshavarna. Vi såg detta som ett tillfälligt trendbrott. Vi har nu rekryterat nya förskollärare. Vi har 56 % förskollärare. Vi ser att förutsättningarna för det kommande utvecklingsarbetet under det här året är goda då kompetensen hos personalen är hög samt att förväntningarna för ett lyckat förändringsarbete är stora. Resultaten av undersökningen 2012 visade på svag nedgång. Detta blev ett redskap i verksamhetens förbättringsarbete för 2013. Vi tror att årets förskoleundersökning 2013 kommer att visa på ett högre resultat. Vi har under 2012 och 2013 arbetat mycket medvetet med att kommunicera våra mål och arbetssätt till vårdnadshavarna. Nedan redovisas en fråga i frågeområdet *Samverkan med hemmet*

Förskolan Sylvester	2011	2012
<i>Jag har fått information om förskolans mål och arbetssätt</i>	99 %	92 %

Chef och ledarskap

5. Min ledarskapsidé och hur jag gör den känd och förankrad i organisationen.

Jag leder enheten i nära samarbete med den pedagogiska ledaren och administratören. Ledningen har olika kompetenser och kompletterar varandra i sina olika roller. Jag och pedagogiska ledaren arbetar för att synliggöra och tydliggöra det pedagogiska uppdraget för alla medarbetare. Jag och administratören arbetar med de administrativa frågorna i verksamheten. Jag är tydlig med ansvarsfördelning och vi har tydliga ansvarsområden. Styrkan i vår organisation är våra olikheter och kompetenser. Ledningen är tydlig med ansvarsfördelning och att alla pedagoger har egna ansvarsområden som de har fått välja utifrån intresse och kompetens. Ledningsgruppen är tydlig och alla medarbetare vet vart vi ska och vilka mål vi ska uppfylla. Medarbetarnas brinnande intresse är det som driver deras engagemang. Jag har tillit till deras förmåga och tror på att de vill göra ett bra jobb. Mitt sätt att leda och coacha ger medarbetarna förbättrad motivation och prestation. Min viktigaste uppgift som chef är att hjälpa mina medarbetare att utvecklas individuellt och personligt. Jag gör det genom att stötta dem i sin egen utveckling, d v s hjälpa dem att reflektera över uppdraget, deras förhållningssätt, vad de tycker är roligt, vad de tycker sig själva vara bra på, vilka saker de kanske är mindre bra på och vilken typ av utveckling de ser sig behöva för att hela tiden förkovra sig.

Kommunikation är mycket viktig i organisationen. Vi har muntliga och skriftliga informationskanaler. Tanken med informationskanalerna är att organisationens alla medarbetare skall känna till, förstå och agera enligt den.

Vid varje möte som är de *mundliga kanalerna* förs protokoll, så att de som inte varit på plats också har möjlighet att ta del av vad som diskuterats. Protokollen och eventuella dokument läggs in i gemensamma mappar som alla i enheten har tillgång till.

De skriftliga kanalerna är den skriftliga informationen och kommunikationen som kommer från ledningen, avdelningarna och köket. Den informationen läggs även i gemensamma mappar. Varje månad skriver förskolechefen och pedagogisk ledaren var sitt brev med information, uppmuntran och uppmärksammar goda exempel.

Detta skapar delaktighet och transparens i organisationen samt ger möjlighet att lära av varandra. Alla blir involverade och delaktiga i verksamheten.

6. Hur jag som ledare utvärderar och utvecklar verksamheten.

En gång i veckan sitter ledningsgruppen och diskuterar verksamhetens olika mål. I slutet av varje termin utvärderar jag och den pedagogiska ledaren gemensamma dokument för eventuell revidering och för att uppmärksamma nya utvecklingsområden.

Varje år får medarbetarna fylla i en medarbetarenkät, ett verktyg som förser mig med relevanta beslutsunderlag för fortsatt utveckling av verksamheten och mitt ledarskap. Ett instrument som ger tillfälle till dialog med mina medarbetare. Enkäten innefattar fem områden.

Områdena är:

Aktivt medskapande index, mina utgångspunkter, medarbetarskap, ledarskap och verksamhetsutveckling.

Vid arbetsplatsträffar och planeringsdagar ges utrymme för analys av resultaten av förskoleundersökningen och medarbetarenkäten. Utifrån resultat och analys gör jag och pedagogiska ledaren en handlings- och åtgärdsplan. Uppföljning sker vid ny enkät. Vid behov kan uppföljning ske tidigare.

Medarbetarsamtal är ett annat instrument som jag använder mig av för att utvärdera och utveckla verksamheten. Vid samtalet diskuteras pedagogens roll kopplad till uppdraget, målen och åtaganden samt olika utbildningsinsatser. Utifrån detta lägger jag en fortbildningsplan som stödjer våra mål och åtaganden. Arbetslagssamtal är ett samtal med hela arbetslaget. Samtalet med hela arbetslaget har ungefär samma upplägg som medarbetarsamtal.

Medarbetare

7. Hur jag som chef/ledare kommunicerar, det vill säga försäkrar mig om att medarbetarna är införstådda med verksamhetens mål.

Kommunikation är ett strategiskt verktyg för att nå verksamhetens mål. En av mina centrala uppgifter som chef är att tydliggöra en gemensam riktning för arbetet i verksamheten. Mina medarbetare behöver ha en grundläggande förståelse av vad deras uppgift är.

Varje år skriver enheten en verksamhetsplan som grundar sig på medarbetarnas och ledningens analyser av måluppfyllelsen. Analyser grundar sig på en sammanfattning av våra uppföljningsinstrument. Varje avdelning lämnar skriftliga utvärderingar vid slutet av varje termin (maj och november). De är schemalagda i årshjulet. Vid första utvärderingen prognostiseras målen och i den andra utvärderingen redovisas måluppfyllelsen. Alla avdelningar får återkoppling på sina arbetsplaner och utvärderingar av den pedagogiska ledaren. Två gånger per år skriver enheten tertiärrapporter till förvaltningen där vi prognostiserar måluppfyllelsen.

När åtagandena och utvecklingsområdena är färdigdiskuterade bryter varje avdelningen ner verksamhetsplanen till konkreta arbetsplaner där pedagogerna beskriver sitt förhållningssätt och arbetssätt som passar just deras barngrupp. Arbetsplanen innehåller arbetssätt, det förväntade resultatet, resultatet, uppföljning och analys.

För att säkerställa måluppfyllelsen gör jag och pedagogiska ledaren en ansvarsfördelning och datum för uppföljning fastställs i enhetens kalendarium och årshjul. Dessa instrument är utformade för att hålla reda på när det är dags att göra mätningar av måluppfyllelsen. Avdelningsansvariga och förskollärarna ansvarar för att leda och utvärdera processerna dagligen.

De förväntade resultaten följer jag och pedagogiska ledaren under året på arbetsplatsträffarna, planeringsdagarna och på avdelningsansvarigmötena. Arbetsplatsmötena har en fast dagordning som ger utrymme för uppföljning av pågående projekt. Mötena med avdelningsansvariga är schemalagda i enhetens kalendarium och årshjul, två på hösten och tre på våren. På dessa möten gör vi alltid uppföljning av våra mål och åtaganden. Mötet har alltid en dagordning.

På vårterminen gör varje avdelning stadens självvärdering utifrån kvalitetsindikatorerna. Indikatorerna består av fem olika områden.

Områdena är:

Pedagogisk miljö och material, skapande verksamhet och olika uttrycksformer, barns språkliga och kommunikativa utveckling, barns matematiska utveckling, naturvetenskap och teknik.

Indikatorernas olika områden besvaras utifrån en skala med sex kriterier från 1-6. Varje avdelning har dialogsamtal med mig och pedagogiska ledaren där avdelningarna samtalar utifrån självvärdering. Till dialogen har pedagogerna som stöd sina projekt/åtagandepärmar. I pärmarna finns beskrivet och illustrerat hur de arbetar med åtagandena. Dialogsamtalet är även schemalagt i enhetens kalendarium.

En gång i månaden går jag på budgetuppföljning med ekonomicontrollern. Budgetuppföljningen ger en överblick över förväntat budgetutfall.

En gång per år har jag medarbetarsamtal. Medarbetarsamtalet är en årlig strukturerad dialog med fokus på medarbetarens arbetsuppgifter, uppdrag, arbetsmiljö och kompetensutveckling. Samtalet skall ta sin utgångspunkt i föregående års samtal.

En gång i veckan eller varannan vecka träffas avdelningspedagogerna för att reflektera över pågående projektarbeten. Avdelningarna använder regelbundet reflektionsprotokoll och pedagogisk dokumentation för att utvärdera och utveckla sitt arbete. Pedagogiska ledaren är med i avdelningens reflektioner.

8. Hur jag som chef/ledare skapar möjligheter för lärande i organisationen.

Jag skapar en lärande organisation dels genom att skapa utrymme och förutsättningar för att alla medarbetare ska kunna föra en dialog, utbyta erfarenhet och kunskap och genom att strukturera arbetet genom ett systemtänkande.

Veckorna är strukturerade så att varje måndag möts pedagogerna i reflektion. Där får de reflektera över sin verksamhet för fortsatt arbete med barnen. Fredagar är avsedda för nätverk. I nätverket träffas pedagogerna från samtliga förskolor i enheten. Syftet med nätverksträffarna är att utbyta erfarenhet och kunskap. Pedagogiska ledaren är med för att stödja och ge andra perspektiv. För närvarande är fredagarna avsedda för PIM (Praktisk IT och media). En pedagog från enheten som har utbildats till examinator ansvarar för utbildningen. Tisdag, onsdag och torsdag är avsedda att arbeta med barnen i olika projekt.

Workshops är ett forum för att uppmärksamma goda exempel och för att sprida kompetensen i enheten.

Budgetgrupp. I budgetgruppen diskuteras olika inköp. Medarbetarna ansvarar för en summa pengar som de får disponera efter behov och prioriteringar i verksamheten. Syftet med budgetgruppen är att ge medarbetarna inblick i budgeten.

Olika utvecklingsgrupper finns med olika huvudområden såsom föräldrasamverkan, genus, lärmiljöer, miljö, likabehandlingsplan. Utvecklingsgrupper skapas efter behov.

Vi erbjuder mentorskap till nyexaminerade förskollärare. Pedagogiska ledaren ansvarar för mentorskapet.

Omvärldsbevakningen är också en viktig del i organisationen. Vi behöver betrakta organisationen inifrån och ut och utifrån och in. Syftet är att öka innovation och kreativitet.

Älvsjö stadsdel har anordnat en gemensam utbildning i pedagogisk dokumentation till samtliga pedagoger i Älvsjö i syftet att öka barnens inflytande genom att reflektera tillsammans med barnen samt genom att kommunicera barnens lärande med vårdnadshavare.

Det är också viktigt att skapa ett klimat där alla kan få uttrycka sina tankar och idéer, där inget är rätt eller fel. Det är olika åsikter som behöver kompletteras med andras åsikter för att finna flera infallsvinklar. Genom gruppen kan man tillsammans nå nya insikter, bli klokare, få nytt

erkännande på ett sätt som inte kan uppnås individuellt. Vi har också interna och externa utbildningar.

Samtidigt är det viktigt att finna plats för reflektion och stabilitet. Därför finns schemalagd tid för reflektion för alla medarbetare. Friskvård är också viktigt. Rasten är förlängd med 15 minuter för att ta en promenad, gå stavgång eller sitta i massagestolen.

9. Hur jag som chef/ledare säkerställer att medarbetarna kompetensutvecklas utifrån brukarnas behov och verksamhetens resultat.

Det är utifrån brukarnas behov och önskemål som vår verksamhet bedrivs och det styr vårt arbete. Brukarnas önskan framkommer bland annat i det dagliga samarbetet med brukarna, föräldramöten, utvecklingssamtal och i förskoleundersökningen. Förskolechefen och pedagogiska ledaren tar först del av förskoleundersökningen. Sedan presenteras den vidare till medarbetarna för diskussion på ett Apt och till vårdnadshavarna på höstens föräldramöte. Där får de utrymme att diskutera enkäten och bidra med sina synpunkter. Deras förslag bidrar delvis till våra utvecklingsområden.

Utvecklingssamtalen med vårdnadshavarna kan leda till att medarbetarna behöver kompetensutvecklas för att tillgodose ett specifikt barns behov. Vissa förändringar kräver kompetenshöjning eller inköp av visst material. Dessa förändringar diskuteras med förskolechefen och pedagogiska ledaren för att förankra och få nya perspektiv.

Förskolan har 23 % barn med ett annat modersmål. Detta innebär att vi har många vårdnadshavare som lever i olika kulturer som kan påverka deras sätt att handla och tänka. För att kunna bemöta alla vårdnadshavare på ett så bra sätt som möjligt har det varit viktigt för oss att medarbetarna får kunskap om att alla vårdnadshavare inte är en enhetlig grupp. Därför bildade förskolan en arbetsgrupp tillsammans med pedagogiska ledaren. Diskussionerna i arbetsgruppen ledde till att enheten har utformat en skrift om hur man håller ett utvecklingssamtal med information om olika kulturer samt hur man håller ett samtal på ett professionellt sätt. *Dokumentet finns att tillgå vid platsbesöket.*

Arbetslagens självvärdering av förskoleindikatorer 2011/2012 visade på att matematik/teknik/naturvetenskap var utvecklingsområden. Förskolan behövde utveckla sin fysiska miljö för att barnen ska kunna laborera med dessa ämnen. Förskolan har nu utvecklat checklistor för de områdena i syfte att säkerställa en basmiljö och likvärdiga pedagogiska lärmiljöer i hela enheten.

Pedagogiska ledaren och jag reflekterar kontinuerligt över våra resultat och lägger upp strategier till hur vi kan gå vidare i vårt arbete. Vi har mycket goda resultat i förskoleundersökningen.

10. Hur jag som chef/ledare skapar förutsättningar för att ta vara på engagemanget hos medarbetarna och för utveckling av verksamheten.

Jag skapar förutsättningar för att ta vara på engagemanget hos mina medarbetare genom att ha relevant *information*, säkerställa att de får rätt *kompetens*, *konstruktiv återkoppling* samt möjlighet att *påverka*.

All *information* är tillgänglig. Jag och pedagogiska ledaren skickar var sitt brev en gång i månaden med information om aktuella eller kommande händelser. Brevens finns i gemensamma mappar. Vid varje möte skrivs protokoll.

Kompetens för medarbetarna anser jag är viktigt i organisationen. Jag har medvetet satsat på att rekrytera förskollärare. Enheten har den högsta andelen förskollärare i Älvsjö. Vinsten med detta är en högre medvetenhet om uppdraget bland våra pedagoger. De två sista åren har pedagogerna i Älvsjö gått på utbildning i pedagogisk dokumentation. Vi har som mål att alla pedagoger ska få utbildning i ämnet.

Det är viktigt att medarbetarna ska känna att de tillför något positivt till organisationen genom sin kompetens. En öppen dialog är en förutsättning för varje individs utveckling. Önskemål om rörlighet hos medarbetarna möts genom att bevilja tjänstledighet eller möjlighet att gå ner i tid för att kunna kombinera studier och arbete.

Förskolans organisation är utformad så att varje medarbetare arbetar med barnen utifrån intresse och kompetens. Pedagogerna får arbeta längre perioder med sina fokusområden. Våra fokusgrupper är matematik/naturvetenskap, bygg och konstruktion och ateljé. De arbetar parvis utifrån intresseområden för att möjliggöra utbyte av tankar och idéer. Pedagogerna har även ett stort handlingsutrymme som vi anser viktigt för att uppmuntra kreativiteten och engagemanget.

Återkoppling Det är viktigt att varje medarbetare får positiv feedback om man har gjort ett bra jobb och även viktigt att ge konstruktiv kritik om det behövs. På våren har jag ett utvecklingssamtal enskilt och i grupp (arbetslagssamtal) tillsammans med pedagogiska ledaren. Samtalet utgår ifrån våra åtaganden och projektarbetet. Ett annat arbetslagssamtal är självvärderingen utifrån förskoleindikatorerna. Vi utgår ifrån deras självvärderingar och min och pedagogiska ledarens uppfattningar om de pedagogiska lärmiljöerna på varje avdelning.

Delaktighet Vi har olika arbetsgrupper efter medarbetarnas intressen och kompetenser. Jag är övertygad om att det är individernas intressen och kompetenser i olika områden som driver deras engagemang. Dessa grupper är ett sätt för oss att involvera alla medarbetare och skapa delaktighet.

Medarbetarenkäten 2012 visade på en tillbakagång i medarbetarnas upplevelse av graden av delaktighet. Detta såg jag som mycket allvarligt. Vi startade året med genomgång av medarbetarenkäten på ett arbetsplatsmöte. Utgångspunkten var att starta ett förändrings-/förbättringsarbete. Medarbetarna tyckte att Apt- mötena inte gav utrymme till delaktighet. De ansåg att mötena bestod av för mycket information. En handlingsplan har upprättats för de områden som visade på negativ trend och strukturerna på Apt-mötena har förändrats. Numera består Apt-mötena av två delar. Den första delen består av information och den andra delen består av pedagogiska diskussioner.

11. Hur vi uppmärksammar och belönar goda insatser av medarbetare.

Jag återkopplar alltid synpunkter från vårdnadshavare som mejlas till mig. Vi, uppmärksammar olika arbetssätt och goda insatser på Apt-mötena och i månadsbrev. Utvecklingssamtal fyller också den funktionen.

Våra workshops är ett sätt att uppmärksamma medarbetarnas goda insatser i syftet att på ett kreativt sätt formulera våra mål/åtaganden och sprida kompetensen i enheten.

På Apt- mötena får olika arbetsgrupper berätta om sina projekt. Den här terminen har vi uppmärksammat goda exempel i PIM.

12. Redovisning av resultaten av medarbetarundersökningarna (de två sista åren) med analys och vilka trender vi ser.

För enkätens frågor 2011 redovisas medelvärdet på skalan 1-10. Ju närmare 10 desto mer instämmer medarbetarna i frågans påstående. Resultaten för Aktivt medskapandeindex i enkäten 2012 redovisas på en femgradig svarsskala. Enkätens övriga frågor besvaras på en tiogradig svarsskala. Frågan *Min arbetsplats mål följs upp och utvärderas på ett bra sätt. Den frågan finns inte att redovisa i enkäten 2011.*

Anledningen till att vi väljer att redovisa frågorna nedan i medarbetarenkäten är att vi under 2011 bestämde oss för att följa upp frågorna under en längre period.

Observera de olika bedömningsskalorna 2011 respektive 2012

Frågeområde	Förskolan Sylvester		Älvsjö SDF	
	2011/2012	2011/2012	2011/2012	2011/2012
Mina utgångspunkter	2011	2012	2011	2012
<i>Vi ha tydliga mål på min arbetsplats</i>	9,7	8,6	7,9	7,8
<i>Jag skaffar den information jag behöver för mitt arbete</i>	9,0	9,0	8,0	8,6
Medarbetarskap				
<i>Jag är intresserad av ta ett större ansvar i mitt arbete</i>	9,8	8,7	8,3	8,0
<i>Jag är med och bidrar med nya idéer till verksamhetens utv.</i>	9,0	7,9	8,5	8,2
Ledarskap				
<i>Min chef ställer tydliga krav på mig</i>	8,9	6,3	8,0	8,1
<i>Min chef skapar delaktighet på möten</i>	7,8	5,8	7,4	8,1
Trivsel				
<i>Mitt arbete känns meningsfullt</i>	9,8	4,4	9,5	4,1
<i>Min arbetsplats mål följs upp och utvärderas på ett bra sätt</i>		3,9		4,0

Resultatet av medarbetarenkäten har jag och ledningsgruppen använt för att reflektera över mitt sätt att leda. Vi har även gått igenom resultatet tillsammans med medarbetarna och med min chef Göran Sjödin.

Medarbetarna trivs i hög grad med sitt arbete och uppger också i mycket hög utsträckning att de är engagerade i sitt arbete. De tycker att vi har tydliga mål och vet vart vi är på väg och känner att de har förutsättningar för att göra ett bra arbete. Vi ser däremot en negativ trend i resultatet i ledarskap - medarbetarskapssindex. Den negativa trenden tror vi beror på att enheten har genomgått en del organisationsförändringar som kan ha påverkat utfallet. Vi har diskuterat och definierat förväntningar på mig som ledare i smågrupper. Deras synpunkter på förbättringar har vi använt oss av för att förändra strukturerna t.ex. på Apt-mötena. Medarbetarna tycker att den nya strukturen möjliggör diskussioner och skapar en högre delaktighet.

Värdegrund

13. Vår värdegrund/ vårt gemensamma förhållningssätt och hur den togs fram och förankrades i organisationen.

Områdets verksamhetschef, förskolcheferna och pedagogiska ledarna deltog vid framtagning av visionen. Vår vision och värdegrund utgår ifrån Älvsjö och Stockholms stads formuleringar.

Förskolans alla medarbetare har deltagit i framtagning av värdegrunden. Alla medarbetare har reflekterat över sina personliga värderingar och de har även definierat vad demokrati, respekt och empati innebär i praktiken. Värdegrunden är starkt kopplad till likabehandlingsplanen och är förankrad i organisationen.

Vår värdegrund fungerar som en vägledning för hur vi ska bemöta andra människor och hur vi utformar de fysiska lärmiljöerna för barnen.

Vi tror på att barn kan och vi tror att olikheter är en tillgång. Värdegrunden syns i våra fysiska/psykiska lärmiljöer. Värdegrunden sätter sin prägel på planering, genomförande och uppföljning. Tanken är att den ska vara levande och synas i alla delar av organisationen.

Älvsjös vision för förskoleverksamheten

Älvsjö ska ha en förskola i världsklass där lek, lärande, trygghet och respekt för det enskilda barnet står i centrum. Förskolan ska möta barnens förmågor och intressen. Med en förskola i världsklass bidrar vi till att framtida generationer präglas av nyfikenhet och lust att lära, trygghet och respekt för olikheter.

Enhetens verksamhetside och värdegrund

En bärande idé i vår verksamhet är att utveckla barnens alla uttrycksmöjligheter och lägga grunden för ett livslångt lärande.

Vår värdegrund bygger på ett demokratisk förhållnings- och arbetsätt där empati, glädje, nyfikenhet, hänsyn, respekt samt rätten att vara olika utgör grundstenarna i verksamheten

Vår människosyn bygger på allas rätt till att vara olika och allas rätt att få känna sig respekterade i sin olikhet vare sig den är kulturell eller individuell

Vår barnsyn präglas av en tro på det kompetenta barnet, ett barn som är nyfiket, självständigt och kunnigt. Det innebär för oss, att vi ska erbjuda en miljö som ger barnen möjlighet att få pröva, leka, samarbeta, undersöka och där de ska kunna få många upplevelser av att lyckas.

Vår kunskapssyn Vår utgångspunkt i det pedagogiska arbetet är inte att man är utan man blir i ett sammanhang. Vi möjliggör och synliggör detta samt barnens lärande genom att använda oss av pedagogisk dokumentation som verktyg. En dokumentation blir pedagogisk först när den används i ett sammanhang som innebär reflektion kring dokumentationen mellan barn och pedagoger på många olika sätt.

14. Hur vår värdegrund görs känd hos våra brukare/kunder

Alla brukare får muntlig och skriftlig information om värdegrunden i samband med inskolningen. I likabehandlingsplan och i verksamhetsplan finns vår värdegrund. Likabehandlingsplanen skickas ut på remiss till samtliga föräldrar inför vårterminens föräldramöte. Vi vill att de ska vara pålästa inför diskussionerna om värdegrunden. Dokumenten finns tillgänglig vid informationstavlan.

Vi förankrar vår värdegrund hos barnen genom olika uttrycksformer t.ex. diskussioner, intervjuer m.m. Förskolan Sylvester arbetar med *Stegvis*. Det är ett program som lär barn viktiga sociala färdigheter och främjar deras emotionella kompetens.

Resultat och analys

15. Redovisning av de resultat som föregående års uppföljningar av åtaganden/mål och förväntat resultat har visat.

Vår bedömning bygger på arbetslagens utvärderingar, självskattning i förskoleindikatorn och resultatet i förskoleundersökning. Här nedan redovisar vi förra årets åtaganden med efterföljande resultat och analys.

Normer och värden

Åtagande	<i>Vi åtar oss att ditt barn i samverkan utvecklar sin förståelse för allas lika värde.</i>
Förväntat resultat	<i>Förskolans miljö och material innehåller material och aktiviteter som speglar mångfalden. Pojkar och flickor ges lika möjligheter att utvecklas. Vårdnadshavaren ska känna till likabehandlingsplan.</i>
Resultat	Materialet och miljön på förskolan förmedlar mångfald och interkulturalitet. I miljön syns olika kulturer, olika familjekonstellationer, olika uttrycksformer i form av konst, musik, dans, texter, bilder m.m. Den fysiska miljön på förskolan ger pojkar och flickor lika möjligheter att utvecklas. Den är könsneutral.

	<p>Förskoleundersökningen 2012 visar att: <i>Pojkar och flickor ges lika möjligheter att utvecklas</i></p> <p>96 % av föräldrar instämmer i påståenden vilket är en ökning från föregående år som var 93 %.</p> <p><i>Vårdnadshavaren ska känna till likabehandlingsplan</i> 97 % instämmer i påståendet vilket är en ökning från föregående år som var 79 %.</p> <p>Index per frågeområde inom <i>Normer och värden 2012</i> blev 94 %. Utfallet 2011 visade 93 % vilket är en ökning från föregående år.</p>
<p>Analys/Trender</p>	<p>Förskolan bedömer att den helt har uppfyllt åtagandet.</p> <p>Det här åtagandet har vi formulerat som ett led i att inspektörerna i inspektionen 2011 bedömde att förskolan behövde utveckla strategier och arbetssätt för att stärka barnens förmåga att se världen i en mångkulturell mångfald.</p> <p>Förändringar i den pedagogiska miljön med fokus på interkulturalitet har förändrat pedagogernas syn på olikheter. Pedagogerna är mer nyfikna på andras kulturer och använder sig av föräldrarna i större grad än tidigare för att ta reda på om barnens bakgrund, olika språk, ord, böcker, danser, musik samt olika vanor och värderingar.</p> <p>Det har också varit framgångsrikt att diskutera och bearbeta våra egna attityder för en ökad förståelse för barn och familjer från olika kulturer och för olika variationer inom den egna kulturen. Numera är ett medvetet interkulturellt förhållningssätt ett viktigt ställningstagande på vår förskola. Barnens olika bakgrunder ses som en tillgång och deras kunskaper, språk och livsinställning bejakas.</p> <p>Utbildningen i implementeringen av Älvsjös språkhandlingsplan som lyfter fram det interkulturella förhållningssättet har givet goda effekter för verksamheten. Vårdnadshavarna har varit vår viktigaste resurs i arbetet med interkulturalitet.</p> <p>Vi har fått en ökad andel föräldrar som instämmer i påståenden att <i>pojkar och flickor ges lika möjligheter att utvecklas</i>. Detta tror vi beror på att pedagogerna har fått en ökad medvetenhet om genus och interkulturalitet. Pedagogerna beskriver i sina utvärderingar att de har blivit mer medvetna om sitt sätt att tilltala barnen. De ser en ökad medvetenhet om genusordningen, dvs. den förmedlade bilden av hur pojkar och flickor <i>är</i> och <i>bör</i> vara.</p> <p>Pedagogerna har blivit mera medvetna om fördelningen av talutrymmet mellan pojkar och flickor.</p> <p>Vi har lyckats mycket bra med att höja andel föräldrar som känner till likabehandlingsplanen. Detta tror vi dels beror på att pedagogerna har diskuterat ämnet med föräldrarna på föräldramötena, dels att förskolan har diskuterat likabehandlingsplanen med alla medarbetare i olika forum.</p>

**Utveckling
och
Lärande**

Åtagande	Vi åtar oss att ditt barn erbjuds kultur: För ,av och med barn.
Förväntat resultat	<i>Barnen erbjuds kulturupplevelser såväl interna som externa. Den pedagogiska miljön är varierad och innehåller många uttrycksformer</i>
Resultat	<p>Här redovisas externa kulturupplevelser:</p> <p><u>Snäckan/Bläckfisken 1- 2 år:</u> Bokbussen(sagoläsning) <u>Delfinen/Pingvinen 3-4 år</u> Teater, bibliotek <u>Albatrossen 5år</u> Bibliotek, Stadsmuseet, Skansen, Kaknästornet, Naturhistoriska, Tekniska, Nordiska, Junibacken, Globen</p> <p>Den pedagogiska miljön på förskolan har erbjudit barnen olika uttrycksformer med möjligheter till eget skapande i form av målning, lera, drama, dans och musik m.m.</p>
Analys/Trender	<p>Förskolan bedömer att den helt har uppfyllt åtagandet.</p> <p>Förskolan har utvecklat en pedagogisk miljö som möjliggör för barnen att skapa kultur med många olika uttrycksformer. Förskolan har även erbjudit externa kulturella upplevelser som har vidgat barnens värld.</p>

**Utveckling
och
lärande**

Åtagande:	Vi åtar oss att ditt barn utvecklar sitt intresse för matematik, naturvetenskap och teknik.
Förväntat resultat	<i>Barnen reflekterar över matematik- naturvetenskapliga fenomen.. Alla avdelningar har ett basmaterial för matematik och naturvetenskap.</i>
Resultat	<p>Barnen reflekterar över matematik- naturvetenskapliga fenomen.</p> <p>Pedagogerna på avdelningarna har tydligt märkt barnens intresse för matematik. De jämför föremål och använder ord som stor, lite, tung, lätt lång och kort.</p> <p>Även de minsta barnen sorterar leksakerna utifrån bilderna på lådorna. De har även uppmärksammat olika former och symboler.</p> <p>Alla avdelningar har ett basmaterial för matematik och naturvetenskap</p> <p>Alla avdelningar har skaffat sig ett basmaterial för för matematik och naturvetenskap.</p> <p>Förskoleundersökning 2012</p> <p><i>Mitt barns ges stöd i att utveckla sin matematiska förmåga.</i></p> <p><i>93 % instämmer i ovanstående fråga.</i></p> <p>Självvärderingsindikator 2012: 3,4</p>

Analys/Trender	<p>Förskolan bedömer att den helt har uppfyllt åtagandet.</p> <p>Den strategiska satsningen i att arbeta med fokus på matematik, teknik och naturvetenskap i vårt projekt har haft god effekt. Genom projektet och i vardagssituationer har barnen tagit del av geometriska former och fått tillfälle att räkna, dela, mäta, jämföra, sortera, prata om färger och former m.m. De använder och förstår enkla vardagsmatematiska begrepp. Projektet har även gett barnen tillfällen att arbeta med olika fysikaliska fenomen som flyta, sjunka, smälta m.m. Barnen kommer med egna teorier kring olika fenomen.</p> <p>Vår analys är att pedagogernas medvetenhet i ämnet spelar en stor roll för barnens inläring av matematik. De kan lättare framhäva matematiken i vardagliga situationer på ett tydligt och pedagogiskt sätt.</p> <p>Pedagogerna anser att de har blivit bättre på att analysera sin verksamhet och använda sig av pedagogisk dokumentation för att synliggöra dessa lärandeprocesser. Utbildningen i pedagogisk dokumentation har bidragit till en större medvetenhet.</p> <p>Vi ser att vårdnadshavarens uppfattningar om förskolans möjlighet att utveckla barnens matematiska förmåga är högre än pedagogernas självuppskattning. Vi tycker att detta är intressant. Vi är troligtvis bra på att kommunicera våra mål.</p>
-----------------------	--

**Utveckling
och
lärande**

Åtagande	Vi åtar oss att ditt barns språk och kommunikationsförmåga utvecklas.
Förväntat resultat	<i>Barnen kommunicerar på många olika sätt. Barnen har tillgång till språkutvecklande material som är tillgängligt i den dagliga verksamheten.</i>
Resultat	<p><i>Barnen kommunicerar på många olika sätt</i></p> <p>Det fysiska rummet är utformat så att barnen kan kommunicera på olika sätt. De har tillgång till olika uttrycksformer.</p> <p><i>Barnen har tillgång till språkutvecklande material som är tillgängligt i den dagliga verksamheten</i></p> <p>Förskolan har språkstimulerande material framme som t.ex. böcker, bokstäver, siffror, språklekar, rim och ramsor, sagor m.m. Pedagogerna har anordnat olika utflykter för att upptäcka nya ord och begrepp.</p> <p>Flera föräldrar till barn med annat modersmål än svenska har berättat att barnen pratar mycket svenska hemma.</p> <p>Förskoleundersökning 2012</p> <p><i>Mitt barn ges stöd i att utvecklas språkligt</i></p> <p>89 % instämmer i ovanstående fråga vilket är en sänkning från föregående år som var 90 %</p> <p>Självvärderingsindikator 2012: 3,6</p> <p>Index per frågeområde inom <i>Utveckling och lärande</i> 2012 blev 91 %. Utfallet 2011 visade 93 % vilket är en sänkning från föregående år</p>

Analys/Trender	<p>Förskolan bedömer att den helt har uppfyllt åtagandet.</p> <p>Förskolan Sylvester har sjunkit med 2 % enligt förskoleundersökningen 2012.</p> <p>Medarbetarna är medvetna om vikten att interaktion som försiggår på förskolan mellan de vuxna och barnen samt barnen emellan är oerhört betydelsefull för barnens språkutveckling. Så gott som samtliga barnskötare och förskollärare har insikt om på vilket sätt man kan utveckla interaktionen och därmed möjligheten till ett mer språkutvecklande arbete. Vidare har personalen kunskaper om att det egna språkbruket måste vara tillräckligt mångsidigt för att utveckla språket. Denna medvetenhet hos pedagogerna bidrar till de höga värdena i förskoleundersökningen.</p> <p>De har också uppmärksammat att barnen även är nyfikna på kamraternas olika språk och frågar ofta vad de olika orden betyder.</p> <p>Dokumentation är ett viktigt verktyg. Det skapar ett återberättande och reflekterande intresse för den skriftspråkliga världen. Det ser vi redan på småbarnsavdelningarna. Barnen står ofta och tittar på vår dokumentation och samtalar både med varandra och med pedagoger om det som dokumenterats. Det är utmärkta tillfällen för att stödja barnen i deras språkutveckling.</p>
-----------------------	---

**Utveckling
och
lärande**

Åtagande	<i>Vi åtar oss att ditt barn utvecklar delaktighet och medvetenhet om miljö</i>
Förväntat resultat	<i>Barnen tillägnar sig ett varsamt förhållningsätt till natur och miljö och förstår sin delaktighet i naturens kretslopp</i>
Resultat	<p>Barnen uttrycker sina tankar om nedbrytningsprocesser och kretslopp och ställer frågor om naturvetenskapliga fenomen. De visar även omtanke om sin närmiljö. Förskolan Sylvester arbetar med <i>Grön flagg</i>. Alla avdelningar källsorterar och samlar matrester i speciella kärl som hämtas av trafikkontoret och omvandlas till biogas på en anläggning i Stockholm. Förskolan är kravcertifierad. Detta innebär att enheten köper kravmärkta och ekologiska livsmedel.</p> <p>Här redovisas andel ekologisk mat som enheten köpte in fram till september 2012:</p> <p>Sylvester totalt 124 000 kr därav ekologiskt 36 000 kr = 29 %.</p>
Analys/Trender	<p>Förskolan bedömer att den helt har uppfyllt åtagandet.</p> <p>Förskolan har nära till skogen och det har givet möjlighet att vistas ute i naturen regelbundet. Att kontinuerligt vistas ute i naturen har medfört att vi på ett nära sätt kunnat ta upp barnens aktuella frågor om naturens förändringar, ekologisk hållbarhet, samt samtala om växter och djur. Det finns naturhörnor på förskolan som ger möjlighet till vidare studier av olika småkryp. Arbetet med Grön flagg har bidragit till att medverka till att barnen tillägnar sig ett varsamt förhållningssätt till natur och miljö och förstår sin delaktighet i naturens kretslopp.</p>

**Barns
inflytande**

Åtagande	Vi åtar oss att ditt barn ges inflytande över sin vardag och sitt lärande
Förväntat resultat	<i>Barnens idéer tas tillvara Miljöerna erbjuder ett rikt och varierat utbud som är tillgängligt och lockar till lek och utforskande</i>
Resultat	<p>Barnens idéer tas tillvara</p> <p>Barnen har deltagit i <i>lillmöte</i> och <i>barnråd</i></p> <p>Pedagogerna har bjudit in barnen att utvärdera verksamheten, aktiviteterna och de pedagogiska lärmiljöerna i samband med uppföljningsperioderna i maj och november.</p> <p>Miljöerna erbjuder ett rikt och varierat utbud som är tillgängligt och lockar till lek och utforskande</p> <p>Pedagogerna har möblerat miljön efter barnens behov och önskemål.</p> <p>Förskoleundersökning 2012</p> <p><i>Mitt barns tankar och idéer tas tillvara</i></p> <p>90 % instämmer i ovanstående fråga vilket är en sänkning från föregående år som var 96 %</p> <p>Index per frågeområde inom <i>barns inflytande</i> 2012 blev 89 %</p> <p>Utfallet 2011 visade 94 % vilket en sänkning från föregående år.</p>
Analys/Trender	<p>Förskolan bedömer att den helt har uppfyllt åtagandet.</p> <p>Den pedagogiska miljön är informativ och inspirerande med olika material att tillgå. Den har gjort det möjligt för barnen att agera självständigt i vardagen och stimulerat barns lärande på ett lustfyllt sätt.</p> <p>Lillmöten och barnråd har gett barnen möjlighet att utveckla sin förmåga att våga säga vad de tycker och tänker. Dessa forum har givet pedagogerna framgångsrika redskap att utveckla barnens inflytande.</p> <p>Observationer och pedagogisk dokumentation har synliggjort barnens frågor och intressen.</p> <p>Vi ser en tendens i förskoleundersökningen 2012 att procentvärden inom <i>barns inflytande</i> har sjunkit i enheten med 5 %. Det tillfälliga trendbrottet beror delvis på att några medarbetare gick på föräldraledighet och någon slutade sin tjänst på förskolan. Detta skapade oro hos föräldrarna.</p> <p>I arbetet med de yngre barnen har det varit viktigt med närvarande pedagoger som kan tolka barnens önskemål om att välja aktiviteter, hålla fast vid dem och avsluta. Rummen har utformats med mångfald och har möjliggjort görande inom många olika lärområden.</p>

**Förskola
och hem**

Åtagande	Vi åtar oss att samverka med vårdnadshavarna om barnets lärande, utveckling, trivsel och omsorg.
Förväntat resultat	<i>Vårdnadshavaren är informerad om förskolans mål och arbetssätt. Vårdnadshavare känner sig välkomna att ställa frågor och framföra synpunkter på verksamheten.</i>
Resultat	<p>Vårdnadshavaren är informerad om förskolans mål och arbetssätt</p> <p>Alla vårdnadshavare har bjudits in till två föräldramöten. Föräldramötena var välbesökta, likaså vernissagen som pedagogerna organiserade. Till föräldrarådets möten, 2-3 ggr/termin, har olika ämnen diskuterats. Samtliga avdelningar har erbjudit utvecklingssamtal varje termin.</p> <p>Förskoleundersökning 2012</p> <p><i>Jag har information om förskolans mål och arbetssätt</i></p> <p>92 % instämmer i ovanstående fråga vilket är en sänkning från föregående år som var 99 %</p> <p>Förskoleundersökning 2012</p> <p><i>Jag känner mig välkommen att ställa frågor och framföra synpunkter på verksamheten.</i></p> <p>94 % instämmer i ovanstående fråga</p> <p>Index per frågeområde inom <i>samverkan med hemmet</i> 2012 blev 84 % Utfallet 2011 visade 82 % vilket är en ökning från föregående år.</p>
Analys/Trender	<p>Förskolan bedömer att den helt har uppfyllt åtagandet.</p> <p>Dokumentationer i åtagande/projektpärmar har gjort det möjligt för föräldrarna att på ett tydligt och konkret sätt ta del av åtagandena och det pedagogiska arbetet. Varje vår presenterar vi åtagandena i en PowerPoint presentation för föräldrarna, därav den höga andel föräldrar som känner till förskolans mål och arbetssätt.</p> <p>Vernissagen har varit ett mycket framgångsrik sätt att kommunicera målen med vårdnadshavarna på ett kreativt sätt.</p>

Samverkan

Åtagande	Vi åtar oss att samarbeta med vårdnadshavarna och skolan för en bra och trygg övergång till skolan
Förväntat resultat	<i>Barnens positiva tankar om skolstarten</i>
Resultat	<p>Barnens positiva tankar om skolstarten</p> <p>Barnen har intervjuats. De har varit positiva inför skolstarten och sett framemot skolstarten. Pedagogerna har följt upp strukturen för övergång från förskola till grundskola. De upplever att det har fungerat bra.</p>
Analys/Trender	<p>Förskolan bedömer att den helt har uppfyllt åtagandet.</p> <p>Pedagogerna upplever att rutinerna vid överlämnandet har fungerat bra. Däremot saknas en återkoppling från skolans sida. De vet inte hur de har upplevt överlämnandet.</p>

16. Redovisning av vårt prognostiserade ekonomiska resultat i förhållande till budget (tre års resultat)

Tabellen visar förskolans budgetresultat de tre senaste åren.

2010	2011	2012
+ 63 000	+ 496 000	+ 234 000

Förskolan Sylvester har i flera år haft en budget i balans, även om resultaten har varit olika höga. Prognossäkerheten för 2012 var stabil under hela året.

I bokslutet 2012 uppgick förskolans fond till 435 000:- En budget i balans är en förutsättningen för att vara en resultatenheter. Det innebär att kostnaderna inte får överstiga intäkterna. Lönekostnaderna för förskolan Sylvester är höga då andelen förskollärare är 66 %. Lönerörelsen 2012 för förskollärarna, blev kostsam och vi ser en trend att lönerna ökar markant vid nyrekrytering. Ett annat orosmoment är att man har ändrat fördelningsnycklarna vilket innebär att förskolan endast får intäkter för barn inskrivna den sista i varje månad.

Det prognostiserade ekonomiska resultatet för 2013 är att vi kommer att ha med oss en resultatfond på 234 000, en buffert för oförutsedda händelser .

Från åtaganden/mål till uppföljning

17. Beskrivning av processen, det vill säga hur det gick till när vi tog fram våra åtaganden/mål för året

Med utgångspunkt i läroplanen och kommunfullmäktiges budget samt föregående års kvalitetsredovisning har verksamhetsområdeschefen tillsammans med förskolecheferna och de pedagogiska ledarna reviderat och tagit fram förslag till nämndmål och indikatorer för förskola.

Stadsdelens nämndemål grundar sig på förskolans läroplan. Enheten arbetar med systematiskt kvalitetsarbete genom att utifrån nämndmålen utforma åtaganden för vårt arbete i enhetens verksamhetsplan. De innehåller de mål och riktlinjer som är önskvärda i samband med utveckling av verksamheten under kalenderåret. När nämndmålen är formulerade kallar förskolechefen och pedagogiska ledaren avdelningsansvariga för att tillsammans med arbetsgruppen formulera våra åtaganden till verksamhetsplanen. I enhetens verksamhetsplan (EVP) beskrivs varje åtagande med förväntade resultat och arbetsätt. Det förväntade resultatet ger oss information om utvecklingen och graden av måluppfyllelse.

Avdelningsansvariga har som uppdrag att länka vidare informationen till de andra medarbetarna på avdelningen. Åtagandena diskuteras vidare med alla medarbetarna i enheten för vidare synpunkter på en utvecklingsdag som är planerad i kalendariumet/årshjulet och på Apt. Där diskuteras övergripande arbetsätt för varje åtagande. Enheten formulerar även en projektplan utifrån gemensamma frågeställningar och kunskapsteoretiska ställningstaganden. Projektet fungerar som ett verktyg, ett arbetsätt som har som funktion att involvera våra åtaganden och uppnå de förväntade resultaten som är kopplade till varje åtagande. Våra projekt i enheten har haft en matematisk och naturvetenskaplig inriktning. Vi har även haft

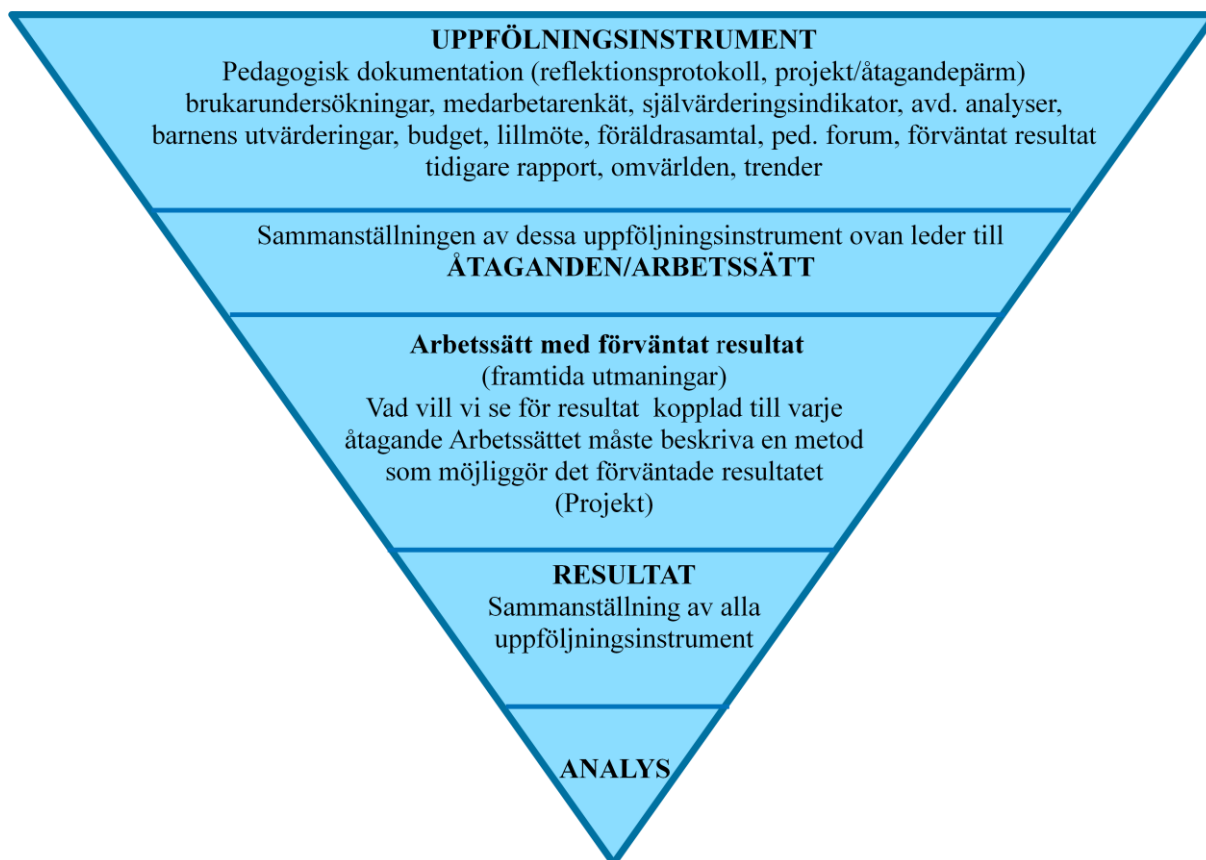
fokus på interkulturalitet. Inriktningen formulerades som ett led i att enheten ville fördjupa sig i dessa ämnen och såg den som ett utvecklingsområde utifrån stadens självvärderingsindikator 2011/2012.

I slutet av varje termin utvärderar ledningen och respektive avdelning de förväntade resultaten i relation till respektive åtagande. Förbättringsarbetet och formuleringen av våra åtaganden/mål utgår delvis från resultatet i enkätundersökningar (förskoleundersökning, medarbetarenkät, självvärdering av förskoleindikatorn) men också utifrån pedagogernas praktiska erfarenheter och föräldrarnas synpunkter kring resultatet av förskoleundersökningen.

När kvalitetsredovisningen är inlämnad har vi ett dialogmöte med verksamhetschefen Göran Sjödin och utvecklingssekreteraren Madeleine Hagerth för vidare synpunkter och förbättringsområden. En medarbetare från varje förskola, pedagogiska ledaren och förskolechefen deltar i mötet. I rapporten framgår framtida utvecklingsåtgärder som ligger till grund för nästa års framtagande av åtaganden. Vid årets slut kommer enheten att skriva verksamhetsberättelse.

Vår arbetsgång av kvalitetsarbetet presenteras i triangeln nedan.

Arbetsgång till kvalitetsarbete

I 8. Förskolan Sylvesters gemensamma åtaganden samt våra förväntade resultat, arbetssätt och hur vi avser att följa upp respektive åtagande/förväntat resultat.

ÅTAGANDE:

Vi åtar oss att ditt barn utvecklar delaktighet och medvetenhet om miljö (Utveckling och Lärande)

Förväntat resultat

- Barnen visar omsorg om sin närmiljö
- Barnen får en medvetenhet och kunskap om naturens kretslopp

Arbetssätt

Barnen får en medvetenhet och kunskap om naturens kretslopp

Förskolan Sylvester arbetar med Grön flagg. Grön flagg är ett verktyg som vi använder oss av för att arbeta med hållbar utveckling. Detta innebär att arbeta utifrån olika teman som är så breda att de kan anpassas till alla åldergrupper.

Barnen kommer att involveras i källsortering och kompostering. Barnen görs delaktiga i komposteringen genom att själva skrapa av resterna från sin tallrik. De får också skilja på returpapper och brännbart skräp.

Barnen visar omsorg om sin närmiljö

Vi kommer att använda oss av vår närmiljö och skogen där barnen kommer att få en inblick i hur naturen ser ut och vilken resurs den är för dem. Genom att förstå hur mycket naturen betyder för dem får barnen en större kunskap om biologisk mångfald och att naturen är något som skall skyddas och värnas om.

Förskolan försöker påverka inköpen till förskolan med hänsyn till miljö, människor och djur. Ekologisk och KRAV-märkt mat serveras i så stor utsträckning som möjligt.

Uppföljning

Uppföljning sker på avdelningsmöten 1 gång/månad och i samband med avdelningarnas terminsutvärderingar i maj och november, vilket dokumenteras i reflektionsprotokollet och i pedagogiska pärmar (åtagande/projektpärmar). Avdelningarnas utvärderingar utgör underlag för kvalitetsredovisning och verksamhetsberättelse.

Miljögruppen träffas regelbundet för att följa miljöarbetet

ÅTAGANDE:

Vi åtar oss att ditt barn ska få erfara kultur ur olika perspektiv (Utveckling och Lärande)

Förväntat resultat

- Barnen ska i sin vardag på förskolan ha varit med om att få erfara kultur genom de 100 språk och traditioner
- Barn över 3 år har upplevt en kulturaktivitet utanför förskolan

Arbetsätt

Med begreppet kultur associerar vi till bl.a. teater, biblioteksbesök, dans, drama, litteratur, musik, språk, skapande verksamhet och traditioner. Kulturella aktiviteter och upplevelser ska genomsyra verksamheten och göras tillgängliga för alla barn.

Barnen ska i sin vardag på förskolan ha varit med om att få erfara kultur genom de 100 språk och traditioner

På förskolan finns det i den pedagogiska miljön tillgång till olika uttrycksformer med möjligheter till eget skapande i form av skapande, målning, lera, dans och musik m.m. Förskolan har återkommande traditioner som vidgar begreppet kultur. Förskolan kommer att uppmärksamma svenska och andra kulturella traditioner. Genom att uppmärksamma olika traditioner kommer barnen att utveckla sin förmåga att förstå och leva sig in i andras värderingar och villkor. Under inskolnings- och utvecklingssamtal kommer vi att fråga föräldrarna vilka traditioner de firar hemma och vilka de vill att vi tar upp i förskolan. Barnen kan ta del av de internationella utbudet genom dessa möten.

Barn över 3 år har upplevt en kulturaktivitet utanför förskolan

Erbjuda de stora barnen (från 3 år) att delta i projektrelaterade kulturupplevelser i form av museibesök, biblioteksbesök, teaterföreläsningar, m.m.

Uppföljning

Uppföljningen i form av dokumentation av kulturansvarig på varje förskola. Dokumentationen samlas i åtagandepärmen.

ÅTAGANDE:

Vi åtar oss att lämna underlag till jämför service och uppdatera vårt informationsmaterial till våra föräldrar (Förskola och hem)

Förväntat resultat

Föräldrarna får uppdaterad information för att göra val

Arbetsätt

Förskolan ska genom tydlig information i informationsblad vara ett attraktivt val för stadsdelens föräldrar. Förskolan har tid avsatt för visningar en gång i månaden eller vid behov.

Uppföljning

Personlig kontakt genom telefon eller visningar.

ÅTAGANDE:

Vi åtar oss att ge våra brukare ett gott bemötande (Förskola och hem)

Förväntat resultat

• Brukarna känner sig välkomna att ställa frågor och framföra synpunkter på verksamheten.

Arbetsätt

Vi erbjuder gott bemötande genom att ha ständiga diskussioner om uppdraget, professionellt förhållningssätt samt reflekterar över sig själv, sina värderingar och olika handlingsalternativ. Bra bemötande är för oss:

- att visa på ett korrekt och vänligt förhållningssätt
 - att uppträda professionellt
 - att vara öppen för feedback
 - att ta brukare på allvar
 - att åtgärda
 - att ta brukarens behov på allvar
 - att få möta en pedagog som bryr sig
 - att ha fokus på brukare
 - att vara personlig
 - att vara empatisk
- att bemöta brukare med respekt
- att ge brukare en snabb återkoppling via e-post, brev eller telefon

Uppföljning

Förskoleundersökning 2013, Klagomålsparmen.

ÅTAGANDE:

Vi åtar oss att ditt barn i samverkan utvecklar sin förståelse för allas lika värde (Normer och värden)

Förväntat resultat

- Barnen visar respekt för olikheter
- Barnen delar med sig, hjälper till och hjälper varandra
- Barnen kompromissar
- Vårdnadshavaren ska känna till likabehandlingsplanen

Arbetsätt

Barnen visar respekt för olikheter

Pedagogerna får kompetensutveckling i interkulturellt förhållningssätt genom implementeringen av språkhandlingsplanen. Detta för att öka kunskapen om hur man på ett ömsesidigt sätt kan möta olika kulturer. Materialet och miljön på förskolan ska förmedla mångfalden och interkulturalitet. Med detta menar vi att i miljön ska synas olika kulturer, olika familjekonstellationer, olika uttrycksformer i form av konst, musik, dans m.m. Barnen ska kunna genom den pedagogiska miljön kunna se världen i en kulturell mångfald. Förskolan Sylvester arbetar efter ett program som heter Stegvis. Programmet lär barnen viktiga sociala färdigheter och främjar deras emotionella kompetens.

Barnen delar med sig, hjälper till och hjälper varandra

Barnen kompromissar

Förskolan kommer att uppmuntra barnen att hjälpa till. Vi låter barnen hjälpa varandra vid olika situationer. Vi kommer att uppmuntra samlärandet och arbeta i smågrupper. Avsikten är

att barnet ska få ta del av varandras kunskaper och att de ska uppmärksamma varandras kunskaper och förmågor.

Vårdnadshavaren ska känna till likabehandlingsplanen

Likabehandlingsplanen diskuteras med föräldrarna på vårens föräldramöten och på utvecklingssamtalen.

Uppföljning

Uppföljning sker på avdelningsmöten 1 gång/månad och i samband med avdelningarnas terminsutvärderingar i maj och november, vilket dokumenteras i reflektionsprotokollet och i pedagogiska pärmar (åtagande/projektpärmar) Avdelningarnas utvärderingar utgör underlag för kvalitetsredovisning och verksamhetsberättelse.

Förskoleundersökning 2013

ÅTAGANDE:

Vi åtar att ditt barn ska lära och utvecklas i en stimulerande och trygg miljö (Utveckling och Lärande)

Förväntat resultat

- Alla avdelningar skapar lärmiljöer inom områdena matematik/naturvetenskap/teknik, ateljé, bygg och konstruktion enligt checklistorna
- Våra pedagogiska lärmiljöer på förskolan stimulerar barnens kreativitet och nyfikenhet

Arbetsätt

Alla avdelningar skapar lärmiljöer inom områdena matematik/naturvetenskap/teknik, ateljé, bygg och konstruktion enligt checklistorna.

Vi kommer att fortsätta att inreda stationer/lärmiljöer för språk, matematik, bygg/konstruktion ateljé. Fokus handlar om att skapa rum som främjar aktiviteter för lärande och utveckling.

Förskolan kommer att utforma checklistor som säkerställer en basmiljö inom områdena Bygg/konstruktion, språk matematik/naturvetenskap/teknik och ateljé. Vi kommer två gånger per år att diskutera våra lärmiljöer utifrån checklistorna och kvalitetsindikatorerna.

Uppföljning

Uppföljning sker på avdelningsmöten 1 gång/månad och i samband med avdelningarnas terminsutvärderingar i maj och november, vilket dokumenteras i reflektionsprotokollet och i pedagogiska pärmar. (åtagande/projektpärmar) Avdelningarnas utvärderingar utgör underlag för kvalitetsredovisning och verksamhetsberättelse.

Självvärderingsindikatorn

Förskoleundersökning 2013

ÅTAGANDE:

Vi åtar oss att främja en god språklig miljö där flerspråkigheten ses som en tillgång (Utveckling och Lärande)

Förväntat resultat

- Förskolans miljö och material innehåller material och aktiviteter som speglar mångfalden
- Barnen kommunicerar på många olika sätt
- Barnen har tillgång till språkutvecklande material som är tillgängligt i den dagliga verksamheten såsom faktaböcker, sagor, bilder, symboler, bokstäver, siffror m.m.

Arbetsätt

Förskolans miljö och material innehåller material och aktiviteter som speglar mångfalden
Pedagogerna kommer att synliggöra de flerspråkliga barnen genom att organisera verksamheten på ett sätt som gynnar flerspråkigheten. De kommer att skaffa sig kunskap om varje barns och familjs språksituation genom att använda sig av språkdomänerna i språkhandlingsplanen. Detta kommer att ske när barnet börjar på förskolan då den gemensamma planeringen för barnets fortsatta språkutveckling startar i form av ett samtal med föräldrarna. Införskaffa barnböcker som förmedlar mångfalden och interkulturalitet. I den pedagogiska miljön ska finnas olika valmöjligheter att arbeta i olika grupper, med olika material, i olika miljöer.

Barnen kommunicerar på många olika sätt

Vi kommer att skapa mötesplatser där barnen kan mötas och samtala med varandra. Miljön skall vara som verkstäder med olika funktioner och material som stimulerar till lek, skapande och samspel.

Barnen har tillgång till språkutvecklande material som är tillgängligt i den dagliga verksamheten såsom faktaböcker, sagor, bilder, symboler, bokstäver, siffror

Vi arbetar med språklig medvetenhet. Pedagogerna är lyhörda för och efterfrågar barnens tankar. Vi kommer att ge varje barnen många olika möjligheter att berätta, kommunicera och minnas genom olika samtal.

Pedagogerna gör anteckningar om vad barnet säger. På det sättet ser barnen att skrivandet blir till ord och handling. Låta barnen skriva och låtsas skriva och låta dem berätta om vad de skrivit ner.

Fortsätta med högläsning och med alla samtal där pedagogerna ställer motfrågor och ger barnen verktyg att argumentera, uttrycka tankar och kommunicera med andra rim och ramsor, utveckla ett nyanserat språk, ordförråd och begrepp.

Förskolans teman understödjer ett forskande arbetsätt och möjliggör möten mellan barnen där de får samtala.

Uppföljning

Uppföljning sker på avdelningsmöten 1 gång/månad och i samband med avdelningarnas terminsutvärderingar i maj och november, vilket dokumenteras i reflektionsprotokollet och pedagogiska pärmar (åtagande/projektpärmar) Avdelningarnas utvärderingar utgör underlag för kvalitetsredovisning och verksamhetsberättelse.

Självvärderingsindikatorn

Lillmöte

Barnens utvärderingar som görs en gång per termin

Förskoleundersökning 2013

ÅTAGANDE:

Vi åtar oss att utveckla ditt barns intresse och nyfikenhet kring matematik, naturvetenskap och teknik. (Utveckling och Lärande)

Förväntat resultat

- Barnen visar aktiv vilja till lekfullt utforskande kring matematiska begrepp och naturvetenskapliga fenomen
- Barnen använder sig av eller pekar på olika matematiska begrepp och olika former såsom triangel, kvadrat, cirkel och rektangel, hög, låg, liten, stor m.m.

Arbetsätt

Barnen visar aktiv vilja till lekfullt utforskande kring matematiska begrepp och naturvetenskapliga fenomen

Vi kommer att utveckla barnets intresse för matematik och naturvetenskap genom att arbeta projektinriktat. Förskolan har valt projektet *Byggnader*. Projektets inriktning och frågeställningar har ett matematiskt och naturvetenskap fokus. Projektet kommer att ge barnen möjlighet att utföra och reflektera kring matematik. Vi kommer att ge barnen möjlighet att räkna, sortera, jämföra, väga, mäta, hitta likheter och skillnader och få syn på detaljer. Förskolan kommer att se över materialet i den pedagogiska miljön så att den inbjuder till en laborativ utforskning med fokus på matematik, teknik och naturvetenskap.

Förskolan har pedagoger som arbetar och utmanar barnen i matematik. Deras ansvar är att fokusera kring dessa frågor. De har även ställt ett antal frågeställningar som de kommer att utmana barnen i projektet.

Barnen använder sig av eller pekar på olika matematiska begrepp och olika former såsom triangel, kvadrat, cirkel och rektangel, hög, låg, lite, stor m.m.

Genom projektet *Byggnader* och i vardagssituationer kommer barnen att ta del av geometriska former och få tillfälle att räkna, dela, mäta, jämföra, sortera, pratar om färger och former m.m. Målsättningen med matematiken är att barnen ska bekanta sig med olika matematiska vardagsbegrepp och efterhand förstå mer och mer av dess innebörd.

Uppföljning

Uppföljning sker på avdelningsmöten 1 gång/månad och i samband med avdelningarnas terminsutvärderingar i maj och november, vilket dokumenteras i reflektionsprotokollet och i pedagogiska pärmar. (åtagande/projektpärmar) Avdelningarnas utvärderingar utgör underlag för kvalitetsredovisning och verksamhetsberättelse.

Självvärderingsindikatorn

Lillmöte

Förskoleundersökning 2013

ÅTAGANDE:**Vi åtar oss att ditt barn ges inflytande över sin vardag och sitt lärande (Barns inflytande)****Förväntat resultat**

- Barnen gör egna aktiva val.
- Barnen ger uttryck för åsikter, tankar, erfarenheter, idéer och hypoteser.
- Barnen förhandlar och argumenterar för sin åsikt.
- Barnen deltar i förskolans beslutsprocesser utifrån sin egen förmåga.

Arbetsätt

Barnen gör egna aktiva val

Barnen ger uttryck för åsikter, tankar, erfarenheter, idéer och hypoteser.

Barnen förhandlar och argumenterar för sin åsikt.

Barnen deltar i förskolans beslutsprocesser utifrån sin egen förmåga.

Vi tycker att barnen skall få möjlighet att kunna göra egna val på förskolan/avdelningen, påverka verksamhetens innehåll och arbetsätt samt våga säga vad de tänker och tycker.

Målet nås genom att:

- skapa miljöer som är föränderliga efter behov och önskemål.
- utvecklar barnens förmåga att våga säga vad de tänker och tycker genom att delta i olika former av samarbete såsom lillmöte och barnråd. Två barnrådsrepresentanter från varje avdelning/grupp (storbarn) träffas tre gånger per termin i förskolans barnråd.
- ha ett tillåtande klimat och förhållningssätt för barnens egna initiativ till att använda material efter behov i leken och lärandet.
- vara närvarande pedagoger som stödjer och tolkar barnens önskemål om att välja aktivitet, hålla fast vid det och avsluta.
- arbeta med barnen i mindre grupper, för att kunna stödja dem i möten mellan varandra.
- utvärdera terminens aktiviteter och den pedagogiska miljön tillsammans med barnen.
- utveckla barnens förmåga att tar ansvar för sig själv, sitt görande, sina vänner och förskolans miljö.
- arbeta medvetet med att involvera barnen i dokumentations och reflektionsarbetet.

Uppföljning

Uppföljning sker på avdelningsmöten 1 gång/månad och i samband med avdelningarnas terminsutvärderingar i juni och november, vilket dokumenteras i reflektionsprotokollet och i pedagogiska pärmar (åtagande/projektpärmar) Avdelningarnas utvärderingar utgör underlag för kvalitetsredovisning och verksamhetsberättelse.

Barnens utvärdering som görs en gång per termin.

Lillmöte

Barnråd

Förskoleundersökning 2013

ÅTAGANDE:

Vi åtar oss att samverka med vårdnadshavarna om barnets lärande, utveckling, trivsel och omsorg. (Förskola och hem)

Förväntat resultat

- Vårdnadshavaren är informerad om förskolans mål och arbetssätt

Arbetssätt

Vårdnadshavaren är informerad om förskolans mål och arbetssätt

Målet nås genom att:

- Enheten kommer att utforma en skrift i syftet att ge stöd och vägledning för pedagoger som ska hålla utvecklingssamtal i förskolan.
- erbjuda alla föräldrar och barn föräldraaktiv inskolning.
- erbjuda två utvecklingssamtal per år. Som underlag till samtalet har vi projektpärmen
- erbjuda förskoleråd. Två gånger per termin träffas en föräldrarepresentant från varje avdelning respektive förskolechefen, en personal från varje avdelning i vårt förskoleråd. Mötena är ett forum där föräldrar kan påverka, komma med förslag på förbättringar eller ha synpunkter på verksamheten.
- erbjuda vecko/månadsbrev.
- pedagogerna är tillgängliga vid den dagliga kontakten vid lämning och hämtning.
- erbjuda två föräldramöten per år.
- dokumentera verksamheten i form av texter, teckningar och fotografier som samlas i projekt/åtagande pärmar. Pärmarna är synliga för föräldrarna.
- erbjuda vårfester, vernissage och fixar dag.
- följa brukarnas åsikter genom enkäter och att alla klagomål och synpunkter från föräldrarna dokumenteras i en pärm.
- svara på föräldrarnas frågor så fort det finns behov.

Uppföljning

Uppföljning sker på avdelningsmöten 1 gång/månad och i samband med avdelningarnas terminsutvärderingar i maj och november. Avdelningarnas utvärderingar utgör underlag för kvalitetsredovisning och verksamhetsberättelse

Alla synpunkter och klagomål dokumenteras.

Protokollet från förskolerådsmöten sparas i uppföljningspärmerna för att garantera att synpunkterna kommer fram.

Förskoleundersökning 2013.

ÅTAGANDE:

Vi åtar oss att samarbeta med vårdnadshavarna och skolan för en bra och trygg övergång till skolan (Samverkan)

Förväntat resultat

- Barnens positiva tankar om skolstarten

Arbetsätt

Barnens positiva tankar om skolstarten

Förskolan samverkar med Sjöängens skola och i viss mån med andra skolor utanför området. Förskolan följer handlingsplanen för samverkan vad gäller övergången förskola -skola för blivande förskoleklass elever. Planen innehåller aktiviteter, tidsplan och ansvarsfördelning. Pedagogerna kommer att intervjua 5-åringar om deras känsla inför skolstarten. Intervjuerna sker under vårterminen.

Föräldrar och barn erbjuds ett överlämnandesamtal med en pedagog från förskolan och en pedagog från förskoleklass.

Uppföljning

Uppföljning sker på avdelningsmöten 1 gång/månad och i samband med avdelningarnas terminsutvärderingar i maj och november. Avdelningarnas utvärderingar utgör underlag för kvalitetsredovisning och verksamhetsberättelse.

Intervjuer med 5-åringar.

ÅTAGANDE:

Vi åtar oss att utveckla en organisation där glädje och gemenskap ska stötta det pedagogiska uppdraget

Förväntat resultat

Nöjda medarbetare i medarbetarenkäten

•Ledar- och medarbetarskapet kännetecknas av öppenhet, delaktighet tydlighet och helhetssyn.(medarbetarenkäten)

Arbetsätt

Uppmuntra medarbetarna att hitta en bra balans mellan arbetet och resten av livet. Vi uppmuntrar till friskvård genom att öka lunchrasten med en kvart för friskvård. Vi har massagestol.

•Förebygga psykisk ohälsa genom att vara en närvarande chef som är tillgänglig och känner stämningen på arbetsplatsen. Ha ett tillåtande klimat där alla kommer till tals på mötena och alla vågar säga sin mening. Ge positiv förstärkning och uppmuntran.

•Skaffa en kompetens som svarar mot vårt uppdrag.

•Ge medarbetarna möjlighet att utvecklas dels genom organiserade utbildningsinsatser, dels genom individuella utvecklingsplaner.

•Erbjuda utvecklingssamtal.

•Tillvarata medarbetarnas kompetens genom att skaffa olika arbetslagsgrupper med olika fokus.

•Erbjuda reflektionstid.

•Ge nyanställda en introduktion som ger arbetstagaren en uppfattning om hur verksamheten fungerar inklusive det systematiska arbetsmiljöarbetet.

•Önskemål om rörlighet hos medarbetarna möts genom att bevilja tjänstledighet eller möjlighet att gå ner i tid för att kunna kombinera studier och arbete.

•Arbeta med enkätresultat.

•Skapa delaktighet genom aktiva och effektiva möten. Arbetsplatsträffarna kommer att förändras i strukturen.

Uppföljning

Medarbetarenkäten 2013

ÅTAGANDE:

Vi åtar oss att bedriva en förskoleverksamhet inom givna ekonomiska ramar.

Förväntat resultat

En budget i balans

Arbetsätt

Vi arbetar ständigt med att effektivisera vår budget. Vi har ett kontrollsystem för att kontrollera att rätt lön utbetalas. För att i möjligaste mån få ner sjukfrånvaron och därmed kostnader, använder vi oss av förstadagsintyg. Vi samordnar resurser för att minska kostnader.

Uppföljning

Budgetuppföljning varje månad.

19. Vår planering för årets uppföljning

Vi har utvecklat riktlinjer för en systematisk uppföljning och utvärdering med åtföljande bedömning och analys. Förskolan har ett antal uppföljningsinstrument för att få syn på verksamhetens processer.

Förskolan har gemensamma uppföljningsinstrument.

Våra uppföljningsinstrument

Reflektionsprotokoll

Protokollet används vid reflektionsmötena. I protokollet dokumenteras arbetsprocesser, barnens tankar, egna arbetsätt och förhållningssätt. Protokollet bidrar till att lyfta fram framgångsrika arbetsätt och framtida utvecklingsbehov. Genom protokollet kan vi börja tolka de förväntade resultaten som är kopplade till varje åtagande.

Pedagogisk dokumentation

Vi använder oss av pedagogisk dokumentation för att synliggöra barnens lärandeprocesser och som ett underlag för reflektion.

Förväntat resultat

De förväntade resultaten ger oss indikationer om den önskvärda utvecklingen och skapar förutsättningar för att bedöma måluppfyllelse.

Lillmöte

Barnen görs delaktiga genom *lillmöte*. Där får barnen tillbaka dokumentationen och får ta del av sina egna lärandeprocesser och hela gruppens lärande. Det är ett mycket uppskattat möte.

Barnråd

Två barn från varje avdelning träffas två till tre gånger per termin tillsammans med ett par pedagoger. På dessa möten får barnen möjlighet att utveckla sin förmåga att förstå och att handla efter demokratiska principer.

Projektpärm

Dokumentation av projektet samlas i pärmen. Där finns dokumentation om projektets förlopp och olika strategier som bidrar till att projektet har sin gång. Våra åtaganden involveras i projektet. Pärmen används kontinuerlig vid avdelningsreflektioner, utvärderingar samt vid föräldrasamtalet.

Åtagandepärm

Vi dokumenterar våra åtaganden. Pärmen är synlig för föräldrarna

Barnens utvärderingar

Det sker två gånger per år. Barnen utvärderar projektet, aktiviteter samt den pedagogiska miljön.

Avdelningens utvärderingar

Två gånger per år lämnar avdelningarna sina utvärderingar. Avdelningens utvärderingar lämnas till pedagogiska ledaren.

Vårt gemensamma kalendarium/Pedagogiskt år

Det systematiska kvalitetsarbetet på förskolan planeras i ett årshjul/kalendarium. Dessa strukturerar arbetet.

Självvärderingsindikator

Pedagogerna värderar sig själva utifrån sex olika kriterier. Svaren bearbetas och jämförs med förskoleundersökningen

Checklistor

Förskolan har checklistor för bygg och konstruktion, ateljé och matematik/naturvetenskap

Förskoleundersökning

Vårdnadshavare bedömer kvalitén en gång per år. Resultaten från undersökningen används i den årliga kvalitetsredovisningen där den ligger till grund för att sätta upp nya mål för förskolan.

Klagomål och synpunkter

Föräldrarnas önskemål, synpunkter och åsikter dokumenteras och följs upp.

Medarbetarsamtal/Arbetslagssamtal

Det sker en gång per år. Vid samtalet diskuteras pedagogernas roll kopplad till uppdraget, målen och åtaganden samt olika utbildningsinsatser. Arbetslagssamtal har ungefär samma upplägg.

Rapport från inspektionen

Förskolan har inte haft inspektion sedan 2011.

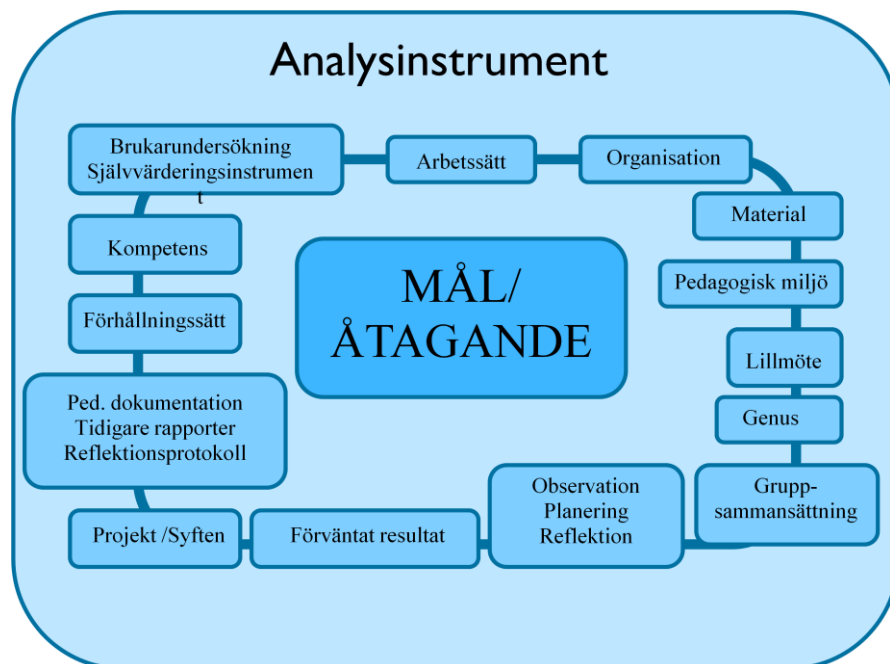
Vårt pedagogiska år

Vårt pedagogiska år ger oss struktur, framförhållning och riktning åt vår uppföljning.

För att få syn på verksamhetens processer identifierar och analyserar vi de förutsättningarna som är nödvändiga för att uppfylla våra mål. De inringade cirklarna är förutsättningarna som möjliggör måluppfyllelsen och utvecklingen av verksamheten. Vi analyserar våra mål och åtaganden i relation till de olika förutsättningarna som har illustrerats som inringade cirklar. Verksamhetens förutsättningar bedöms och den avgör förskolans kvalitet i relation till barnens kunskaper och läroplansmålen där värderingen läggs på verksamhetens kvalitet, inte det enskilda barnet.

Se analysinstrument nedan.

Resursanvändning

20. Hur vi använder verksamhetens resurser så effektivt som möjligt för att nå våra åtaganden

Budget

Förskolan har en budget i balans där vi fördelar våra intäkter på ett effektivt, kreativt och strategiskt sätt. En gång per månad har förskolechefen tillsammans med ekonomiavdelningen budgetuppföljning.

Medarbetarna

Medarbetarna är vår viktigaste resurs.

Schema

Vi har ett schema som utgår ifrån verksamhetens behov. Under en fyraveckorsperiod av sommaren och under jul – och nyårshelg slår vi samman verksamheten till en förskola. Sammanläggningen effektiviserar och möjliggör planering och ledighet för medarbetarna.

Introduktion för nya medarbetare

Målet med introduktionen är att få den anställda att trivas och göra en bra arbetsinsats. De får även information om förskolans mål/åtaganden, anställningsförhållanden, arbetsplatsen och förskolan i övrigt.

Gemensam struktur

De gemensamma och återkommande strukturerna i organisationen ger riktlinjer för måluppfyllelsen samt effektiviserar verksamheten.

IT

Varje avdelning har en egen bärbar dator, digital kamera och trådlös anslutning för att underlätta dokumentationsarbetet. Förskolan har även en egen dokumentation/reflektionsrum. Vi startade arbetet med PIM i augusti 2012. I Älvsjö organiserades arbetet med PIM på följande sätt:

- En examinerator som arbetar med PIM en dag i veckan
- Nära samarbete mellan stadsdelens examineratorer
- Alla pedagoger blev erbjudna att göra 16 timmar av arbetet hemma och kompenseras med 1 heldag och 2 halvdagar
- PIM-tiden på förskolan schemalagdes, en förmiddag och en eftermiddag i veckan.

Under året har 35 pedagoger startat sin utbildning, varav 28 har diplomerats på Nivå 3. Resterande 7 beräknas klara nivå 3 i juni.

Arbetet med PIM har varit framgångsrikt och vi ser skillnader i hur IKT (informations- och kommunikationsteknik) används tillsammans med barnen. Vi har PIM som en punkt på APT där vi diskuterar vilka skillnader det blir för barnen när vi använder IKT som verktyg och vilka möjligheter det skapar.

Veckomöte

En gång i veckan har förskolan veckomöte tillsammans med förskolechefen.

Tavlan

Förskolan har en informationstavla med information om verksamheten. Informationen består av vilka medarbetare som är frånvarande, har semester och olika möten. Information ger struktur.

Budgetgrupp

Här diskuteras budgeten, det ekonomiska läget och på vilket sätt pengarna skall användas vid eventuella inköp.

Lokal/utemiljö

Förskolan har fyra stora och ljusa avdelningar i huvudbyggnaden. Våra femåringar har en egen paviljong. Gården är kuperad och erbjuder olika spännande lekar.

Utveckling

21. Hur vi säkerställer att vi utvecklar verksamheten utifrån våra uppföljningar, resultat och analyser.

Kompetensutvecklingen handlar om att som individ vara öppen och lyhörd i samspel med andra människor. Vi i förskolan är beredda att lära om och att lära av barnen och deras vårdnadshavare genom att visa intresse för barnens liv utanför förskolan.

Resultaten från medarbetarnas och ledningens analyser, de årliga återkommande enkätundersökningarna; förskoleundersökning, medarbetarenkät och självvärdering av förskoleindikatorn ligger till grund för de resultat vi redovisar i kvalitetsredovisning och de utvecklingsområden vi lyfter fram till nästa års utvecklingsplan.

Sedan 2010 har vi gjort flera återkommande kompetenssatsningar:

- Pedagogisk dokumentation: Sedan 2010 har 12 st. pedagoger utbildat sig i ämnet. Utbildning av ytterligare pedagoger fortsätter.
- Språkhandlingsplan (Interkulturellt förhållningssätt): Flertalet av de anställda har genomgått språkhandlingsplan.
- Hjärt- och lungräddningskurs.

Övrig kompetensutveckling

- Pedagogiska ledaren utbildade sig till pedagogista
- PIM
- Systematiskt kvalitetsarbete
- Enstaka kurser utifrån medarbetarnas intressen
- Välbefinnande och positivt förhållningssätt

Vi har ett individuellt utvecklingssamtal och i grupp för att tydliggöra arbetslagets gemensamma utveckling. Ledningen och pedagogerna är aktiva när det gäller omvärldsbevakning. Ledningen uppmuntrar ständig kompetensutveckling.

22. Våra styrkor och svagheter samt möjligheter och hot.

Våra styrkor:

- Vi ha tydliga mål och pedagogisk idé
- Tydliga strukturer
- Hög förskollärartäthet
- Engagerade pedagoger
- Nöjda föräldrar
- Hög andel föräldrar som känner till våra mål och åtaganden
- Gott renommé
- Möjlighet till extern utbildning
- Samarbete och kunskapsutbyte mellan enhetens förskolor
- Barn och föräldraperspektiv
- Våra genomtänkta pedagogiska miljöer som fungerar som den tredje pedagogen
- Låg omsättning på barn
- Olikheter i kompetenser

Våra svagheter:

- Många deltidsarbetare
- Frånvaro

Möjligheter:

- Erbjudna interna/externa kurser i stadsdelen för att sprida kompetensen
- Flexibla och förändringsbenägna pedagoger
- Våra workshops som sprider kompetensen. De kan ge pedagogerna en möjlighet till att vidareutveckla sig.
- Pedagogerna arbetar med barngruppen utifrån egna fokusområden inom matematik/teknik/naturvetenskap, bygg och konstruktion och ateljé. De arbetar i par. Fokusområdena utgår ifrån förskolans gemensamma projekt. De utmanar barnen utifrån olika nyfikenhetsområden inom sina fokusområden. Pedagogerna har på det sättet möjlighet att fördjupa sig ett område, planera, diskutera, och fördela arbetet med varandra.

Hot:

- Svikande barnunderlag
- Rörlighet bland förskollärare, stor efterfråga
- Ökade lönekostnader på grund av det är svårt att rekrytera förskollärare

Så här använder vi våra styrkor och svagheter samt möjligheter och hot för att utveckla verksamhet.

Vi fokuserar och använder oss av *våra styrkor* kontinuerligt i det dagliga arbetet. Styrkorna fungerar som ett utvecklingsunderlag som ger nya tankar till verksamheten. Goda resultat i förskoleundersökning motiverar oss att bli bättre, exempelvis ”*Vi har hög andel föräldrar som känner till våra mål/åtaganden*”. Vi arbetar vidare för att få ännu högre andel föräldrar som känner till våra mål/åtaganden.

Våra möjligheter

Vi är förändringsbenägna och innovativa. Förskolan för ständiga diskussioner och håller sig aktuell i nya rön. Vårt sätt att arbeta utifrån fokusområden är mycket nytt. Förskolan har diverse kompetenser. Detta arbetssätt möjliggör utnyttjandet av våra olika kompetenser. Vi söker ständigt förbättringsmöjligheter för att effektivisera vår organisation och möjliggöra reflektionen.

Våra svagheter och hot

Våra vårdnadshavare är våra ambassadörer. Det är dem som marknadsför oss och ger oss ett gott rykte utanför förskolan. Vi har alltid haft långa köer för att få plats till förskola. Förskollärarnas rörlighet är definitivt ett problem överlag för de flesta förskolorna i Stockholm. Vi har den högsta andelen förskollärare i Älvsjö. Många av våra förskollärare har arbetat många år. Jag tror att den höga andelen förskollärare i förskolan lockar andra kolleger att arbeta hos oss.

23. Hur vi delar med oss av goda exempel. Hur vi lär av andra och hur vi använder dessa kunskaper för att utveckla verksamheten.

Ett bra exempel som förskolan använder sig av för att sprida kunskap i organisationen är *Workshops* som förskolan arrangerar. Enheten har varje år workshops för enhetens

medarbetare och vid ett tillfälle även för stadsdelens medarbetare. Förskolan bjuder andra förskolor i stadsdelen att besöka verksamheten. Vi tror på gruppens potential och arbetar medvetet med att lära av varandra. Samarbetet och gruppdiskussioner startar kooperativa processer som frigör många positiva krafter och kan generera nya visioner och mål.

På Apt-möten har visats PIM examinationer till alla medarbetarna i syftet att inspirera olika sätt att arbeta med PIM. Vi deltar i pedagogisk dokumentationsutbildning där vi träffar kolleger från stadsdelen som vi kan utbyta kunskap och erfarenheter med.

Deltagandet i kvalitetsutmärkelsen är också ett bra sätt att sprida goda exempel. Vi har vid ett tillfälle hållit föredrag för nämnden om vad deltagandet i kvalitetsutmärkelsen har inneburit för oss. Kvalitetsutmärkelsen fungerar som en sporre för utveckling.